

Torstai 17. helmikuuta 2022

P9_TA(2022)0041

Ihmisoikeudet ja demokratia maailmassa – vuosikertomus 2021**Euroopan parlamentin päätöslauselma 17. helmikuuta 2022 ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa ja Euroopan unionin toiminnasta tällä alalla – vuosikertomus 2021 (2021/2181(INI))**

(2022/C 342/15)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan,
- ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2, 3, 8, 21 ja 23 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 17 ja 207 artiklan,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja YK:n muut ihmisoikeussopimukset ja -välineet,
- ottaa huomioon kansalaisyhteiskuntaa ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
- ottaa huomioon joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisemiseksi ja rankaisemiseksi vuonna 1948 tehdyn YK:n yleissopimuksen ja YK:n ihmisoikeusneuvoston 22. kesäkuuta 2020 antaman päätöslauselman 43/29 joukkotuhonnan ehkäisemisestä,
- ottaa huomioon 18. joulukuuta 1979 tehdyn kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan YK:n yleissopimuksen,
- ottaa huomioon 25. marraskuuta 1981 annetulla YK:n yleiskokouksen päätöslauselmalla 36/55 vahvistetun julistuksen kaikkinaisen uskontoon tai uskoon perustuvan syrjinnän ja suvaitsemattomuuden poistamisesta,
- ottaa huomioon 18. joulukuuta 1992 annetun YK:n julistuksen kansallisiin tai etnisiin, uskonnollisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksista,
- ottaa huomioon 10. joulukuuta 1998 yksimielisesti annetun YK:n julistuksen ihmisoikeuksien puolustajista,
- ottaa huomioon lapsen oikeuksista 20. marraskuuta 1989 tehdyn YK:n yleissopimuksen ja siihen liitetyt, 25. toukokuuta 2000 hyväksytyt kaksi valinnaista pöytäkirjaa,
- ottaa huomioon YK:n asekauppasopimuksen vientiä ja vientilupahakemusten arviointia koskevat määräykset sekä EU:n käytännössännöt aseiden viennistä,
- ottaa huomioon syyskuussa 1995 annetun Pekingin julistuksen,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien ja ihmisarvon suojaamisesta biologian ja lääketieteen alalla 4. huhtikuuta 1997 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen (CETS nro 164) ja siihen liitetyt pöytäkirjat, ihmiskaupan vastaisesta toiminnasta 16. toukokuuta 2005 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen (CETS nro 197) ja lasten suojelemisesta seksuaalista riistoa ja seksuaalista hyväksikäyttöä vastaan 25. lokakuuta 2007 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen,
- ottaa huomioon naiseen kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta 11. toukokuuta 2011 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen, jäljempänä ”Istanbulin yleissopimus”, jota kaikki jäsenvaltiot eivät ole ratifioineet,

Torstai 17. helmikuuta 2022

- ottaa huomioon ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamista koskevaan yleissopimukseen liitetyn Euroopan neuvoston pöytäkirjan nro 6 kuolemanrangaistuksen poistamisesta,
- ottaa huomioon rajoittavista toimenpiteistä vakavien ihmisoikeusloukkausten ja -rikkomusten torjumiseksi 7. joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2020/1998 ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon kaksikäyttötuotteiden vientiä, välitystä, teknistä apua, kauttakulkua ja siirtoa koskevan unionin valvontajärjestelmän perustamisesta 20. toukokuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/821 ⁽²⁾,
- ottaa huomioon naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta 9. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/947 ⁽³⁾,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman 2020–2024, jonka neuvosto hyväksyi 18. marraskuuta 2020,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksia koskevan YK:n pääsihteerin toimintakehotuksen,
- ottaa huomioon 16. marraskuuta 2015 annetut neuvoston päätelmät EU:n tuesta siirtymäkauden oikeusjärjestelyille,
- ottaa huomioon 17. helmikuuta 2020 annetut neuvoston päätelmät EU:n prioriteeteista YK:n ihmisoikeusfoorumeilla vuonna 2020 ja 22. helmikuuta 2021 annetut neuvoston päätelmät EU:n prioriteeteista YK:n ihmisoikeusfoorumeilla vuonna 2021,
- ottaa huomioon 13. heinäkuuta 2020 annetut neuvoston päätelmät EU:n prioriteeteista YK:ssa ja YK:n 75. yleiskokouksessa, syyskuu 2020 – syyskuu 2021, ja 12. heinäkuuta 2021 annetut neuvoston päätelmät EU:n prioriteeteista Yhdistyneiden kansakuntien 76. yleiskokouksessa, syyskuu 2021 – syyskuu 2022,
- ottaa huomioon 25. syyskuuta 2015 hyväksytyyn kestäväen kehityksen toimintaohjelman Agenda 2030 ja erityisesti sen tavoitteet 1, 4, 5, 8 ja 10,
- ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat 1325, 1820, 1888, 1889, 1960, 2106, 2122 ja 2242 naisista, rauhasta ja turvallisuudesta,
- ottaa huomioon 28. toukokuuta 2019 annetun YK:n yleiskokouksen päätöslauselman ”Kansainvälinen päivä uskontoon tai vakaumukseen perustuvien väkivaltaisuuksien uhrien muistoksi”, ja 19. joulukuuta 2017 annetun YK:n yleiskokouksen päätöslauselman, jolla perustetaan kansainvälinen terrorismin uhrien muistopäivä,
- ottaa huomioon oikeutta rauhanomaiseen kokoontumis- ja yhdistymisvapauteen käsittelevän YK:n erityisraportoijan 17. toukokuuta 2019 antaman raportin näiden oikeuksien toteutumisesta digitaaliaikana,
- ottaa huomioon oikeutta rauhanomaiseen kokoontumis- ja yhdistymisvapauteen käsittelevän YK:n erityisraportoijan tiedotteen yleisön osallistumista sekä kokoontumis- ja yhdistymisvapautta koskevista strategisista riita-asioista,
- ottaa huomioon mielipiteen- ja sananvapauden edistämistä ja suojelua käsittelevän YK:n erityisraportoijan 28. toukokuuta 2019 antaman raportin valvontateollisuuden haitallisesta vaikutuksesta sananvapauden kannalta,
- ottaa huomioon sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvallan lisäämistä ulkosuhteissa koskevan EU:n toimintasuunnitelman 2021–2025 (GAP III),

⁽¹⁾ EUVL L 410 I, 7.12.2020, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 206, 11.6.2021, s. 1.

⁽³⁾ EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1.

Torstai 17. helmikuuta 2022

- ottaa huomioon lapsen oikeuksia koskevan EU:n strategian 2021–2024,
- ottaa huomioon 27. lokakuuta 2020 annetun SLAPP-kanteiden torjuntaa koskevan Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutetun huomautuksen ”Human Rights Comment: Time to take action against SLAPPs”,
- ottaa huomioon 16. syyskuuta 2019 annetut neuvoston tarkistetut suuntaviivat suhteissa kolmansien maihin kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rangaistukseen liittyvissä kysymyksissä,
- ottaa huomioon 24. kesäkuuta 2013 hyväksytyt EU:n suuntaviivat uskonnon- ja vakaumuksenvapauden edistämiseksi ja suojelemiseksi,
- ottaa huomioon 12. syyskuuta 2012 annetun komission tiedonannon ”Demokratian ja kestävän kehityksen juuret: EU:n suhtautuminen kansalaisyhteiskuntaan ulkosuhteissa” (COM(2012)0492),
- ottaa huomioon 8. huhtikuuta 2020 annetun komission sekä unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisen tiedonannon EU:n maailmanlaajuisista koronavirustoimista (JOIN(2020)0011),
- ottaa huomioon 23. syyskuuta 2020 annetun komission tiedonannon uudesta muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksesta (COM(2020)0609),
- ottaa huomioon 12. marraskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Tasa-arvon unioni: hltiq-henkilöiden tasa-arvoa koskeva strategia 2020–2025” (COM(2020)0698),
- ottaa huomioon 17. helmikuuta 2021 annetun komission sekä unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisen tiedonannon EU:n vahvemmasta panostuksesta sääntöihin perustuvaan monenvälisyyteen (JOIN(2021)0003),
- ottaa huomioon EU:n vuosikertomuksen ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2020,
- ottaa huomioon 3. heinäkuuta 2018 antamansa päätöslauselman maailman alkuperäiskansojen oikeuksien loukkaamisesta, maakaappaukset mukaan lukien ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon 15. tammikuuta 2019 antamansa päätöslauselman uskonnon- ja vakaumuksenvapautta EU:n ulkopuolella edistävää EU:n erityislähettilästä koskevista EU:n suuntaviivoista ja toimeksiannosta ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon 23. lokakuuta 2020 antamansa päätöslauselman sukupuolten tasa-arvosta EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikassa ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon 20. tammikuuta 2021 antamansa päätöslauselman vuosikertomuksesta ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2019 ja Euroopan unionin toiminnasta tällä alalla ⁽⁷⁾ sekä aiemmat päätöslauselmansa aiemmista vuosikertomuksista,
- ottaa huomioon 10. maaliskuuta 2021 antamansa päätöslauselman suosituksista komissiolle yritysten huolellisuusvelvoitteesta ja vastuuvollisuudesta ⁽⁸⁾,
- ottaa huomioon 19. toukokuuta 2021 antamansa päätöslauselman ilmastonmuutoksen vaikutuksista ihmisoikeuksiin ja ympäristönsuojelijoiden roolista siinä ⁽⁹⁾,
- ottaa huomioon 16. syyskuuta 2021 antamansa päätöslauselman ja komissiolle annettavat suositukset lisätä sukupuolistunut väkivalta uudeksi SEUT:n 83 artiklan 1 kohdassa luetelluksi rikollisuuden alaksi ⁽¹⁰⁾,

⁽⁴⁾ EUVL C 118, 8.4.2020, s. 15.

⁽⁵⁾ EUVL C 411, 27.11.2020, s. 30.

⁽⁶⁾ EUVL C 404, 6.10.2021, s. 202.

⁽⁷⁾ EUVL C 456, 10.11.2021, s. 94.

⁽⁸⁾ EUVL C 474, 24.11.2021, s. 11.

⁽⁹⁾ EUVL C 15, 12.1.2022, s. 111.

⁽¹⁰⁾ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2021)0388.

Torstai 17. helmikuuta 2022

- ottaa huomioon kaikki työjärjestyksensä 144 artiklan mukaisesti ihmisoikeuksien sekä demokratian ja oikeusvaltion periaatteiden loukkauksista vuosina 2020 ja 2021 antamansa päätöslauselmat (niin kutsutut kiireelliset päätöslauselmat),
 - ottaa huomioon perustamansa mielipiteenvapauden Saharov-palkinnon, joka vuonna 2020 myönnettiin Valko-Venäjän demokraattiselle oppositiolle ja vuonna 2021 Aleksei Navalnyille,
 - ottaa huomioon ”kansalaisyhteiskunnan järjestön” määritelmän EU:n lainsäädännön tiivistelmien luettelossa,
 - ottaa huomioon siirtymäkauden oikeusjärjestelyjen tukea koskevan EU:n poliittisen kehityksen,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan,
 - ottaa huomioon naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnon,
 - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A9-0353/2021),
- A. ottaa huomioon, että SEU-sopimuksen 2 artiklan mukaisesti Euroopan unionin perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen; ottaa huomioon, että ketään ei saa millään tavalla vainota tai häiritä ihmisoikeuksien tai demokratian suojelemiseksi ja edistämiseksi toteutettaviin toimiin osallistumisen takia; ottaa huomioon, että eri mieltä olevien vaientaminen ja julkisen osallistumisen ja tiedonsaannin rajoittaminen vaikuttavat suoraan ihmisoikeuksiin ja demokratiaan;
- B. katsoo, että tällä hetkellä monenvälisyyteen ja kansainväliseen oikeuteen kohdistuvat vakavat uhat edellyttävät, että EU omaksuu entistä sitoutuneemman roolin ihmisoikeuksien edistämiseksi ja suojelemiseksi kaikkialla maailmassa; katsoo, että EU:n ihmisoikeuspolitiikkojen ja -toimien olisi johdettava määrätietoisempiin, päättäväisempiin ja tehokkaampiin toimiin kaikkien sen käytettävissä olevien välineiden avulla; katsoo, että EU:n olisi jatkuvasti kartoitettava parhaita tapoja toimia tehokkaasti ja käytettävä parhaiten sopivia välineitä, joilla voidaan puuttua ihmisoikeusloukkauksiin ja -rikkomuksiin maailmanlaajuisesti, ja tätä varten sen olisi arvioitava säännöllisesti ihmisoikeusvälineistöään;
- C. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentilla on keskeinen asema EU:n näkyvänä toimielimenä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien puolustamisessa ja kaikkialta maailmasta tulevien ihmisoikeuksien puolustajien vankkumattomana tukijana;
- D. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskeva EU:n toimintasuunnitelma 2020–2024 muodostaa ihmisoikeuksia koskevien EU:n painopisteiden etenemissuunnitelman, ja katsoo, että ihmisoikeuksien olisi oltava keskeisellä sijalla kaikissa EU:n ulkoisissa politiikoissa; katsoo, että EU:n on varmistettava johdonmukaisuus eri sisäisten ja ulkoisten politiikkatoimiensa välillä, jotta se voi tuloksellisesti edistää ihmisoikeuksia maailmassa;

Yleiset haasteet ja toimintapoliittiset välineet

1. on erittäin huolestunut ihmisoikeuksiin ja demokratiaan liittyvistä haasteista, jotka johtavat demokraattisen hallinnon ja instituutioiden sekä yleismaailmallisten ihmisoikeuksien suojelun heikentymiseen sekä kaikkialla maailmassa havaittuun kansalaisyhteiskunnan toimintatilan kapenemiseen; korostaa oikeusvaltioperiaatteen, demokratian ja ihmisoikeusloukkausten välistä yhteyttä; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita toteuttamaan yhteensovitetumpia toimia ihmisoikeuksiin liittyviin haasteisiin vastaamiseksi kaikkialla maailmassa sekä yksin että yhteistyössä samanmielisten kansainvälisten kumppaneiden kanssa, mukaan lukien YK; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita näyttämään esimerkkiä ja toimimaan aidosti maailmanlaajuisena johtajana ihmisoikeuksien, sukupuolten tasa-arvon ja oikeusvaltioperiaatteen edistämiseksi ja suojelussa ja vastustamaan voimakkaasti kaikenlaista ihmisoikeuksien yleismaailmallisuuden, luovuttamattomuuden, jakamattomuuden, toisistaan riippuvuuden ja toisiinsa liittymisen periaatteiden loukkaamista;

2. korostaa sekä uuden naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen (NDICI) – Globaali Eurooppa – että ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman 2020–2024 merkitystä tämän tavoitteen kannalta; palauttaa mielen, että määräänemmistöpäätösten käyttäminen neuvostossa ihmisoikeuskysymyksissä johtaisi tehokkaampaan ja ennakoivampaan EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan ja vahvistaisi yhteistyötä EU:n kannalta keskeisissä strategisissa kysymyksissä ilmentäen samalla sen perusarvoja; korostaa, että jäsenvaltioiden on saatava aikaan yhteisiä kantoja ja päästävä yksimielisyyteen; korostaa sen merkitystä, että jäsenvaltiot ottavat vastuuta EU:n toimintasuunnitelmasta ja raportoivat julkisesti tämän strategisen asiakirjan mukaisista toimistaan; kannustaa kansallisia ja alueellisia parlamentteja, kansallisia ihmisoikeusinstituutioita ja paikallisia kansalaisyhteiskunnan järjestöjä tekemään yhteistyötä viranomaisten kanssa jäsenvaltioiden tasolla niiden osallistuessa EU:n ulkoisen ihmisoikeuspolitiikan toteuttamiseen;

Torstai 17. helmikuuta 2022

3. on erittäin huolissaan epäliberaalien demokratioiden ja autokraattisten järjestelmien kasvavasta määrästä, sillä ne muodostavat ensimmäistä kertaa 20 vuoteen enemmistön maailmassa ja pyrkivät sortamaan omaa kansaansa ja heikentämään vapautta, demokraattista hallintotapaa ja kansainvälisiä normeja; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita hyödyntämään kaikilta osin niiden käytettävissä olevia välineitä, myös niiden taloudellista vaikutusvaltaa keskinäisissä kauppasuhteissa, kehittääkseen kunnianhimoisempaa tukea vapaudelle, hyvälle hallintotavalle, oikeusvaltiolle ja demokraattisille instituutioille ja auttaakseen varmistamaan kansalaisyhteiskunnalle toimintatilaa kaikkialla maailmassa;

4. kehottaa EU:ta tehostamaan yhä yhteistyötään Yhdysvaltojen ja muiden samanmielisten demokraattisten kumppaneiden kanssa, jotta voidaan tukea vapautta ja demokratiaa maailmanlaajuisesti ja torjua autoritaarisia ja totalitaarisia järjestelmiä; kehottaa ottamaan käyttöön uusia kansainvälisiä välineitä ja keinoja demokratian puolustamiseksi; kehottaa komissiota tarkistamaan, päivittämään ja kehittämään edelleen EU:n valtiorakenteiden kehittämistä koskevia ohjelmia niiden tehokkuuden lisäämiseksi ja saavutettujen tulosten kestävyuden parantamiseksi;

5. korostaa, että EU:n ulkoisen ihmisoikeuspolitiikan kunnianhimoinen sitoutuminen ja retoriikka edellyttävät, että se on johdonmukaista ja toimii esimerkkinä, jotta vältetään horjuttamasta sen uskottavuutta, kun vastustetaan demokratian maailmanlaajuisista heikkenemistä; kehottaa EU:ta tätä varten erityisesti arvioimaan ja ehkäisemään rikkomuksia, jotka liittyvät sen omiin toimiin, hankkeisiin ja rahoitukseen kolmansissa maissa, ja varmistamaan niiden avoimuuden, jotta vältetään epäjohdonmukaiset lähestymistavat vertailukelpoisiin ihmisoikeustilanteisiin kaikkialla maailmassa, ja perustamaan valitusmekanismin niitä varten, joiden oikeuksia EU:n toiminta on saattanut loukata;

6. korostaa sen merkitystä, että EU tukee välitys- ja vaaliprosesseja avustamalla kotimaisia tarkkailijoita ja toteuttamalla toimia sellaisten vaalitarkkailuvaluuskuntien välityksellä, joissa parlamentilla on aktiivinen rooli; korostaa, että on tärkeää antaa mahdollisimman korkeatasoista suojaa paikallisille vaalitarkkailijoille, ja kehottaa lisätukeen tältä osin; korostaa, että näiden valuuskuntien raporttien ja suositusten johdosta on toteutettava vaikuttavia jatkotoimia, jotta voidaan vahvistaa demokraattisia normeja ja helpottaa tulevaa rauhanomaista demokratiaan siirtymistä ja demokratian kehitystä kyseisissä maissa; palauttaa mieliin parlamentin poliittisen sovittelun välineet, joita voitaisiin kehittää edelleen tukemaan tätä yleistä lähestymistapaa; korostaa sen merkitystä, että komission varapuheenjohtaja / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja ja Euroopan ulkosuhdehallinto (EUH) toimittavat edelleen ajoissa ja sovitun käytännön mukaisesti parlamentille tilanteenkartoitustehtävissä laaditut selonteot;

7. kehottaa EU:ta tekemään tiivistä yhteistyötä kansallisten ja kansainvälisten järjestöjen, kuten Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Ety), Euroopan neuvoston ja sellaisten järjestöjen kanssa, jotka ovat hyväksyneet kansainvälisen vaalitarkkailun periaatejulistuksen, jotta voidaan tehokkaasti tunnistaa ehdokkaiden vaalikampanjaa mahdollisesti haittaavat esteet, vaalivilppi, äänestämiseen liittyvät väärinkäytökset ja vapaiden tiedotusvälineiden vainoaminen sen vuoksi, että ne raportoivat vaaliprosesseista;

8. korostaa, että parlamentin olisi pyrittävä tehokkaampaan viestintään ihmisoikeuksien suojelusta muun muassa kääntämällä ihmisoikeusloukkauksia koskevat kiireelliset päätöslauselmansa asianomaisten maiden paikallisille kielille ja julkaisemalla ja levittämällä niitä vastaavasti;

Ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskeva aihekohtainen ohjelma

9. palauttaa mieliin, että ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen on monialainen tavoite koko NDICI – Globaali Eurooppa -välineessä, kuten asetuksen 3 artiklassa (tavoitteet) säädetään; pitää tärkeänä ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevaa aihekohtaista ohjelmaa, joka on hyväksytty NDICI – Globaali Eurooppa -välineen puitteissa ihmisoikeuksien suojelemiseksi ja vapauden ja demokratian edistämiseksi kaikkialla maailmassa;

10. muistuttaa, että kansalaisyhteiskunnan toimijoiden rahoitusjärjestelyjen ja -mekanismien monipuolistaminen ja maksimointi NDICI-välineen puitteissa ovat keskeisiä osatekijöitä ja että niihin olisi kannustettava ottamalla huomioon näiden toimijoiden erityispiirteet ja varmistamalla, ettei niiden toimintamahdollisuuksia eikä mahdollisten keskustelukumppanien määrää rajoiteta, sen lisäksi, että jatketaan työtä kohti kansalaisyhteiskunnan autonomisempia toimintamahdollisuuksia kehityspolitiikan johdonmukaisuuden periaatteen mukaisesti; vaatii, että kansalaisyhteiskunnalle ja ihmisoikeuksien puolustajille NDICI – Globaali Eurooppa -välineen ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan aihekohtaisen ohjelman mukaisesti, myös ProtectDefenders.eu:lle ja eurooppalaiselle demokraatiarahastolle, myönnetyn rahoituksen taso ja joustavuus heijastavat tämänhetkisen epäliberaalin vastareaktion vakavuutta ja kansalaisyhteiskunnan tilan kutistumista maailmanlaajuisesti;

Torstai 17. helmikuuta 2022

11. kehottaa lisäämään NDICI – Globaali Eurooppa -välineen nojalla tehtyjen rahoitus sopimusten ihmisoikeusmääräyksiä koskevaa läpinäkyvyyttä ja selventämään tällaisten sopimusten soveltamisen keskeyttämismekanismeja ja -perusteita tilanteessa, jossa ihmisoikeuksia, demokraattisia periaatteita ja oikeusvaltioperiaatetta loukataan, tai vakavissa korruptiotapauksissa; kehottaa komissiota olemaan tiukasti maksamatta kolmansien maiden hallituksille budjettitukea operatiivisen toiminnan muotona avun toimittamisessa maissa, joissa on havaittu laajamittaisia ihmisoikeusloukkauksia ja ihmisoikeuksien puolustajien toiminnan tukahduttamista;

12. suhtautuu myönteisesti komission ja parlamentin väliseen strategiseen vuoropuheluun kaikista NDICI – Globaali Eurooppa -välineen osatekijöistä ja kehottaa komissiota ottamaan kaikilta osin huomioon ihmisoikeuksia koskeviin painopisteisiin liittyvän parlamentin panoksen sekä aihekohtaisessa ohjelmassa että kaikissa maantieteellisissä ohjelmissa; painottaa, että välineen täysimittainen vaikutus voidaan saavuttaa vain, jos ihmisoikeusagenda sisällytetään kaikkiin EU:n ulkoisiin politiikkoihin ja ohjelmiin, jos se on johdonmukainen EU:n sisäisten politiikkojen kanssa ja jos EU:ta pidetään uskottavana kansainvälisenä toimijana, joka on sitoutunut puolustamaan ja edistämään ihmisoikeuksia;

13. arvostaa eurooppalaisen demokraatirahaston työtä kansalaisyhteiskunnan ja vapaiden tiedotusvälineiden tukemiseksi koko EU:n eteläisellä ja itäisellä naapurialueella sekä Länsi-Balkanilla; kehottaa komissiota lisäämään uudelleenmyöntämismekanismeja EU:n demokratiaa tukevissa ohjelmissa ja vahvistamaan näin alhaalta ylöspäin suuntautuvia lähestymistapoja demokraatiatukea ja varmistamaan, että myös alueellisella tai paikallisella tasolla toteutettavat pienemmät aloitteet voivat saada EU:n tukea;

14. muistuttaa tukevasa Euroopan tason poliittisten säätiöiden työtä seuraavan poliittisten johtajien sukupolven tukemiseksi ja sen vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi EU:n naapurialueilla ja kauempanakin;

Ihmisoikeuksista vastaava EU:n erityisedustaja

15. suhtautuu myönteisesti ihmisoikeuksista vastaavan EU:n erityisedustajan panokseen ihmisoikeuksien puolustamiseksi ja edistämiseksi maailmassa; korostaa EU:n erityisedustajan tärkeää roolia EU:n ihmisoikeuspolitiikan vaikuttavuuden lisäämiseksi siten, että luodaan yhteyksiä kolmansiin maihin, tehdään yhteistyötä samanmielisten kumppaneiden kanssa ihmisoikeusagendan edistämiseksi ja lisätään EU:n toimintapolitiikkojen sisäistä ja ulkoista johdonmukaisuutta alalla; muistuttaa, että EU:n erityisedustajan nimittämisestä olisi järjestettävä ennakkokuuleminen parlamentissa;

16. toteaa, että EU:n erityisedustajan toimeksianto ja hänen roolinsa näkyvyyttä olisi tehostettava, jotta saataisiin aikaan merkityksellinen vaikutus ihmisoikeuksiin; korostaa, että EU:n erityisedustajalla on joustava toimeksianto, jota voitaisiin mukauttaa muuttuviin olosuhteisiin; katsoo, että EU:n erityisedustajan kannan vaikuttavuutta voitaisiin lisätä tehostamalla viestintätoimia ja kehittämällä julkisempaa profiilia, muun muassa julkaisemalla julkisia lausuntoja, joissa tuetaan vaarassa olevia ihmisoikeuksien puolustajia, mukaan lukien Saharov-palkinnon saajat ja palkintoehdokkaat, sekä pitkäksi aikaa vangittuja ihmisoikeuksien puolustajia, auttaen siten suojelemaan heidän fyysistä koskemattomuuttaan ja heidän tekemäänsä olennaisen tärkeää työtä; korostaa, että on tärkeää, että EU:n erityisedustaja tekee tiivistä yhteistyötä eri maista ja alueista vastaavien EU:n erityisedustajien kanssa ihmisoikeuksien virtaviivaistamiseksi EU:n alueellisten politiikkojen kanssa;

17. suosittelee, että EU:n erityisedustaja kiinnittää erityistä huomiota maihin ja kysymyksiin, joita käsitellään parlamentin kuukausittaisissa kiireellisissä päätöslauselmissa ihmisoikeusrikkomuksista, sekä kaikkiin ihmisoikeusloukkauksiin, erityisesti autoritaaristen järjestelmien alaisuudessa tehtyihin ihmisoikeusloukkauksiin;

18. kehottaa komissiota, varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja jäsenvaltioita varmistamaan poliittisen tuen EU:n erityisedustajalle ja tämän henkilöstölle sekä riittävät henkilö- ja taloudelliset resurssit;

19. kannustaa EU:n erityisedustajaa jatkamaan diplomaattisia pyrkimyksiä kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja kansainvälistä oikeutta koskevan EU:n tuen lisäämiseksi; kehottaa jälleen nimittämään tätä asiaa käsittelevän EU:n erityisedustajan;

EU:n ihmisoikeusvuoropuhelut

20. toteaa, että EU:n ihmisoikeusvuoropuheluilla voidaan edistää ihmisoikeuksia ja demokratiaa kahdenvälisissä suhteissa kolmansien maiden kanssa, mutta korostaa, että vuoropuhelujen vaikuttavuus edellyttää, että niitä käydään tulossuuntautuneesti ja selkeiden vertailuarvojen pohjalta vuoropuhelujen tulosten arvioimiseksi; pitää valitettavana, että vaikka ihmisoikeuksista kumppanimaiden / kolmansien maiden kanssa käytäviä vuoropuheluita koskevissa EU:n tarkistetuissa suuntaviivoissa asetetaan erityisiä tavoitteita, niissä ei määritetä indikaattoreita, jotka mahdollistaisivat asianmukaisen arvioinnin suorittamisen; kehottaa EUH:ta suorittamaan tällaisia arviointeja jokaisessa vuoropuhelussa EU:n

Torstai 17. helmikuuta 2022

suuntaviivojen mukaisesti ja toteuttamaan myös jatkotoimia yksittäisissä tapauksissa, jotka on otettu esiin sekä ihmisoikeusvuoropuhelun yhteydessä että parlamentissa; katsoo, että jos kolmansien maiden kanssa käytävissä ihmisoikeusvuoropuheluissa ei saavuteta konkreettisia tuloksia, olisi tehtävä lisäarviointeja siitä, miten kahdenvälisiä suhteita olisi hoidettava;

21. muistuttaa, että ihmisoikeuksien puolustajia koskevissa EU:n suuntaviivoissa on sitouduttu ottamaan esiin yksittäisiä vaarassa olevien ihmisoikeuspuolustajien tapauksia EU:n kumppanimaiden / kolmansien maiden kanssa käymissä ihmisoikeusvuoropuheluissa, ja korostaa, että tarvitaan johdonmukaisuutta, jotta varmistetaan, että tällaiset tapaukset otetaan esiin näissä tilanteissa; odottaa, että EUH kiinnittää erityistä huomiota parlamentin erityisesti kiireellisissä päätöslauselmissaan esiin ottamiin yksittäisiin tapauksiin sekä vaarassa oleviin Saharov-palkinnon saajiin ja ehdokkaisiin ja raportoi toteutetuista toimista;

22. korostaa, että vuoropuhelujen olisi oltava yksi EU:n kattavan ihmisoikeussitoumuksen välineistä ja että niiden ei pitäisi katsoa korvaavan ihmisoikeuksiin liittyviä keskusteluja korkean tason foorumeilla kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden ja erityisesti EU:n strategisten kumppaneiden kanssa; kehottaa EUH:ta jakamaan riittävän hyvissä ajoin tietoa suunnitelluista vuoropuheluista – sekä kahdenvälisistä että kansainvälisillä foorumeilla käytävistä – parlamentin ulkoasiainvaliokunnalle ja ihmisoikeuksien alivaliokunnalle ja kansalaisyhteiskunnan järjestöille;

23. painottaa, että kaikilla kansalaisyhteiskunnan toimijoilla, myös riippumattomilla kansalaisyhteiskunnan järjestöillä, uskonnollisilla järjestöillä, ammattiliitoilla, yhteisölähtöisillä organisaatioilla ja ihmisoikeuksien puolustajilla, on vuoropuheluissa keskeinen rooli sekä niihin että niiden tulosten arviointiin osallistumisen kannalta; korostaa, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden olisi varmistettava näiden järjestöjen aito, saavutettava ja osallistava kuuleminen ja mahdollisuuksien mukaan ja soveltuviissa tapauksissa osallistuminen virallisten ja epävirallisten vuoropuhelujen sekä tunnustelevien neuvottelujen yhteydessä; kehottaa EUH:ta ja komissiota parantamaan viestintää ja avoimuutta kansalaisyhteiskunnan kanssa; kehottaa siksi EUH:ta ja komissiota vahvistamaan ja lisäämään ihmisoikeusasioiden yhteispisteiden näkyvyyttä niiden päätoimipaikkojen alueellisten yksikköjen yhteydessä ja vahvistamaan kansalaisyhteiskunnalle annettavaa tukea, myös teknistä tukea, erityisesti maissa, joissa sortohallinnot pyrkivät estämään kansalaisyhteiskunnan toiminnan;

24. painottaa, että koska ihmisoikeusvuoropuhelut on tarkoitettu keskeiseksi osaksi EU:n ulkopoliittikan välineistöä, ne eivät voi olla itsetarkoituisia; muistuttaa, että SEU-sopimuksen 21 artiklan mukaan unionin perustana olevien arvojen on ohjattava kaikkia unionin ulkopoliittikan osa-alueita; kehottaa EUH:ta ja neuvostoa tämän vuoksi parantamaan diplomatian, etujen ja arvojen tasapainottamista tavalla, joka vastaa paremmin EU:n ulkoisen toiminnan taustalla olevia ihmisoikeustavoitteita ja keskittyy enemmän pitkän aikavälin näkökulmaan; muistuttaa siksi, että ihmisoikeuksien kunnioittamisen on oltava EU:n kolmansille maille antaman tuen keskeinen edellytys;

Monenvälisyys ja kansainvälinen oikeus

25. ottaa huomioon, että vuonna 2020 vietettiin YK:n 75-vuotisjuhlaa, ja toteaa, että YK on keskeinen maailmanlaajuinen foorumi, jolla kehitetään kansainvälistä yhteisymmärrystä rauhasta ja turvallisuudesta, kestävästä kehityksestä sekä ihmisoikeuksien ja kansainvälisen oikeuden kunnioittamisesta; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita ylläpitämään elintärkeää tukeaan YK:lle ja jatkamaan pyrkimyksiään puhua yhdellä äänellä YK:ssa ja muilla monenvälisillä foorumeilla; kehottaa kiinnittämään huomiota ihmisoikeuksien yleismaailmalliseen toteutumiseen liittyviin haasteisiin ja korostaa tarvetta inklusiivisempaan ja tehokkaampaan monenvälisyyteen ja kansainväliseen yhteistyöhön; korostaa YK:n elinten keskeistä roolia rauhan edistämisen, konfliktinratkaisun ja ihmisoikeuksien suojelun foorumina ja vaatii lisäämään toimia ja resursseja niiden tukemiseksi; panee tyytyväisenä merkille YK:n pääsihteerin ihmisoikeuksia koskevan toimintakehotuksen;

26. pitää valitettavana, että tietyt maat soveltavat edelleen kaksinaismoraalia suhtautumisessa ihmisoikeustilanteisiin eri puolilla maailmaa; suhtautuu tuomitsevasti lisääntyviin pyrkimyksiin heikentää YK:n elinten ja erityisesti ihmisoikeusneuvoston toimintaa siten, että ihmisoikeuksien yleismaailmallisuus asetetaan kyseenalaiseksi, ja estää sääntöpohjainen kansainvälinen järjestys; pitää valitettavana, että maista, joita hallitaan autokraattisesti ja joissa loukataan ihmisoikeuksia toistuvasti, on tullut ihmisoikeusneuvoston jäseniä, ja pitää valitettavana niiden räikeää ihmisoikeusveloitteidensa laiminlyömistä ja niiden onnettomia tuloksia yhteistyöstä ihmisoikeusneuvoston perustamien YK:n mekanismien kanssa; kehottaa tältä osin uudistamaan perusteellisesti ihmisoikeusneuvostoa ja asettamaan selkeät kriteerit sen jäsenille; kehottaa EUH:ta erityisesti käynnistämään ja johtamaan työtä koordinoitun YK:n ihmisoikeusneuvoston jäsenyyttä koskevan EU:n ja jäsenvaltioiden kannan muodostamiseksi siten, että se edistäisi valitsemismenettelyn avoimuutta erityisesti julkistamalla EU:

Torstai 17. helmikuuta 2022

n jäsenvaltioiden äänet ja esittämällä äänestysperusteet; korostaa lisäksi, että tarvitaan aitoa kilpailuasetelmaa varmistamalla, että kolmessa alueellisessa ryhmässä, joihin EU:n jäsenvaltiot kuuluvat, asetetaan enemmän ehdokkaita kuin on paikkoja, ja että on parannettava ehdokkaiden vastuuvollisuutta tarkastamalla heidän vapaaehtoiset sitoumuksensa ja tuloksensa yhteistyöstä ihmisoikeusneuvoston ja YK:n sopimuselinten kanssa sekä erityismenettelyissä;

27. tuomitsee jyrkästi kaikki hyökkäykset YK:n erityismenettelyjen toimeksiannon haltijoita ja heidän toimeksiantojensa riippumattomuutta ja puolueettomuutta vastaan; korostaa, että valtioiden itsemääräämisoikeutta ei voida käyttää verukkeena kansainvälisen yhteisön ihmisoikeusvalvonnan välttämiseksi, koska YK:n peruskirjan ja YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 60/251 mukaan kaikilla valtioilla on poliittisesta, taloudellisesta ja kulttuurisesta järjestelmästä riippumatta velvollisuus ja vastuu edistää ja suojella kaikkia ihmisoikeuksia ja perusvapauksia kaikille, ja ihmisoikeusneuvoston olisi puututtava tilanteisiin, joissa loukataan ihmisoikeuksia;

28. kehottaa EU:n jäsenvaltioita ja EU:n demokraattisia kumppaneita torjumaan päättäväisesti näitä pyrkimyksiä ja vahvistamaan reagointiaan kansainvälisten ihmisoikeuksien vakaviin loukkauksiin; kehottaa neuvostoa ja jäsenvaltioita tekemään työtä monenvälisen instituutioiden uudistamiseksi, jotta ne olisivat selviytymiskykyisempiä ja pystyisivät tekemään johdonmukaisempia ja mukautettavia päätöksiä;

29. korostaa, että kaikille YK:n ihmisoikeuselimille, erityisesti sopimuselimille ja erityismenettelyille, on myönnettävä riittävästi rahoitusta; kehottaa YK:n pääsihteeriä osoittamaan tätä varten asianmukaiset varat YK:n talousarviosta ja kehottaa EU:n jäsenvaltioita lisäämään vapaaehtoisia rahoitusosuuksiaan;

30. korostaa, että on tarkasteltava puolueettomasti, oikeudenmukaisesti ja avoimesti kansalaisjärjestöjen hakemuksia neuvoa-antavan aseman saamiseksi YK:n talous- ja sosiaalineuvostossa; kannattaa EU:n kehotusta hyväksyä tiettyjen tunnettujen kansalaisjärjestöjen hakemukset, joiden käsittely on viivästynyt huomattavasti;

31. tuomitsee noin 240 yksittäiseen kansalaisyhteiskunnan jäseneseen, ihmisoikeuksien puolustajaan ja toimittajaan YK:n kanssa tehdyn yhteistyön takia kuluneen vuoden aikana kohdistetut kosto- ja pelottelutoimet 45 maassa, kuten YK:n pääsihteeri on raportoinut; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita toteuttamaan voimakkaita toimia tällaisten kostotoimien torjumiseksi, myös maailmanlaajuisen kyseisiin maihin kohdistuvien toimenpiteiden avulla, ja toteuttamaan kaikki mahdolliset toimet, jotta voidaan tarjota turvallisia ja avoimia foorumeita, joissa yksittäiset henkilöt ja kansalaisjärjestöt voivat olla vuorovaikutuksessa YK:n, sen edustajien ja sen mekanismien kanssa;

32. toteaa jälleen tukevana voimakkaasti Kansainvälistä rikostuomioistuinta (ICC) ainoana kansainvälisenä instituutiona, joka kykenee nostamaan syyteitä maailman pahimpiin rikoksiin syyllistyneitä vastaan ja takaamaan oikeuden toteutumisen heidän uhreilleen; korostaa ICC:n riippumattomuutta ja puolueettomuutta; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita myöntämään riittävä taloudellista tukea, jotta ICC voi hoitaa tehtävänsä; kannattaa Rooman perussääntöön yleismaailmallisuutta ja kehottaa EU:ta sisällyttämään sen ratifiointia ja siihen liittymistä koskevan erityislausauksen kolmansien maiden kanssa tehtäviin sopimuksiin; pyytää EU:ta tehostamaan yhteistyötään niiden maiden kanssa, jotka eivät vielä ole liittyneet Rooman perussääntöön; suhtautuu erittäin tuomitsevasti kaikkiin hyökkäyksiin ICC:n henkilöstöä tai sen riippumattomuutta vastaan; katsoo, että pyrkimykset heikentää ICC:n uskottavuutta ja keskeistä roolia ovat hyökkäyksiä monenvälisyyttä vastaan ja että EU:n ja sen jäsenvaltioiden olisi riitautettava ne sellaisina myös silloin, kun ne ovat peräisin läheisistä kumppanimaista; painottaa, että ICC tarvitsee tehtävänsä hoitamiseksi täysimääräisen pääsyn maihin, joissa se tekee tutkimuksia; korostaa muiden innovoivien välineiden käyttöön perustuvia mahdollisuuksia saattaa kansainvälisten rikosten tekijät vastuuseen, mukaan lukien tuomioistuimen yleistuomivalta kansallisissa oikeuslaitoksissa; korostaa tässä yhteydessä YK:n Kansainvälisen oikeuden toimikunnassa parhaillaan käytäviä keskusteluja valtion virkamiesten koskemattomuudesta ja kehottaa toteuttamaan jatkotoimia niiden johdosta; kehottaa EU:ta jatkamaan valmiuksien kehittämistä kansallisella tasolla kolmansissa maissa ja tukemaan samalla kansainvälisiä rikostuomioistuimia ja -mekanismeja sekä rankaisemattomuuden torjuntaa toiminnallaan edistäviä foorumeja ja organisaatioita, joihin kuuluu ICC:tä tukevien järjestöjen koalitio;

33. kehottaa jälleen toteuttamaan toimia rankaisemattomuuden torjumiseksi ja vastuuvollisuuden edistämiseksi konflikteista kärsivillä alueilla ja maissa; panee merkille, että parlamentti ja neuvosto ovat hyväksyneet rankaisemattomuuden torjunnan eurooppalaista seurantakeskusta koskevan pilottihankkeen; kehottaa tässä yhteydessä komissiota ja EUH:ta ottamaan käyttöön vastaavia välineitä uhrien voimaannuttamiseksi ja tukemiseksi varmistamalla oikeus- suojakeinojen ja korvausten saatavuus, myös korruptioon liittyvissä asioissa;

Torstai 17. helmikuuta 2022

Ihmisoikeuksia koskevat erityiset haasteet***COVID-19***

34. korostaa, että covid-19 on vahvistanut merkittävästi viimeaikaisia suuntauksia, jotka liittyvät demokratiaa heikentäviin epäliberaaleihin demokratiioihin ja autokraattisiin järjestelmiin; pitää valitettavana, että nämä hallintojärjestelmät käyttävät hyväkseen epidemiologista kriisiä rajoittaakseen entisestään sanan- ja kokoontumisvapautta sekä uskonnon- ja uskonvapautta supistamalla demokraattisten instituutioiden toimintaa ja tukahduttamalla eriäviä mielipiteitä, muun muassa kahlitsemalla tiedotusvälineiden vapautta sekä verkossa että sen ulkopuolella ja hyökkäämällä arvostelijoita ja väärinkäytösten paljastajia vastaan parjauuskampanjoilla; pitää myös valitettavana, että nämä hallintojärjestelmät ovat syrjineet myös syrjäytyneitä väestöryhmiä, erityisesti alkuperäiskansoja ja muita vähemmistöjä, käyttäneet laajamittaisesti valvontavälineitä, toteuttaneet disinformaatiokampanjoita, rajoittaneet tiedonsaantia erityisesti moniarvoisilta ja riippumattomilta tiedotusvälineiltä kattavilla internetsululla, hidastamalla internetyhteyksiä ja estämällä sisältöä, toteuttaneet kiireellisiä toimenpiteitä ilman selkeitä kriteerejä niiden peruuttamiselle, rajoittaneet vaalien demokraattista toimittamista ja käyttäneet valikoivaa pääsyä terveydenhuoltoon joihinkin väestönosiin kohdistuvan syrjinnän keinona;

35. tunnustaa ihmisoikeuksien puolustajien tärkeän roolin covid-19-pandemiaan vastaamisessa, kun ne omaksuvat lukuisia uusia rooleja jokapäiväisen ihmisoikeustyönsä lisäksi huolimatta kohtaamistaan merkittävistä ja kohtuuttomista riskeistä; panee huolestuneena merkille, että eri puolilla maailmaa hallitukset ovat käyttäneet pandemiaa erityisesti ihmisoikeuksien puolustajia vastaan kieltäytymällä vapauttamasta heitä vankilasta, pidentämällä heidän eristysvankeuttaan, rajoittamalla vankilavierailuja ja tuomitsemalla heitä tekaistujen syytteiden perusteella suljettujen ovien takana pidettävissä käsittelyissä;

36. korostaa, että covid-19-pandemia on vaikuttanut kielteisesti taloudellisiin ja sosiaalisiin oikeuksiin useimmissa maailman maissa samalla kun terveyskriisi ja sitä seurannut talouskriisi ovat käynnistäneet eriarvoisuuden kasvun maiden sisällä ja niiden välillä; tuomitsee viranomaisten jatkuvat yritykset pimittää kansainvälisiltä tutkijoilta elintärkeää tietoa covid-19:n alkuperästä ja leviämisestä; korostaa, että covid-19:n erittäin kielteiset vaikutukset ovat vaikuttaneet suhteettomasti haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin, muun muassa naisiin, hltiq-henkilöihin, köyhtyneisiin ihmisiin, lapsiin, vammaisiin henkilöihin, siirtolaisiin, pakolaisiin, turvapaikanhakijoihin, uskonnollisiin, vakaumukseen perustuviin ja muihin vähemmistöihin, epävirallisiin työntekijöihin ja vangittuina tai pidätettyinä oleviin henkilöihin; painottaa, että pandemian kielteiset taloudelliset ja sosiaaliset seuraukset sekä terveydenhuollon ja koulutuksen saatavuuden rajoitukset vaikuttavat myös voimakkaammin haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin; panee huolestuneena merkille suvaitsemattomuuden, syrjinnän ja vihapuheen lisääntymisen tiettyjä haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä, erityisesti vähemmistöryhmiä, kohtaan sekä perusvapauksia koskevat rajoitukset;

37. painottaa, että EU:n olisi lisättävä tukeaan covid-19:n kielteisten seurausten torjumiseksi erityisesti haavoittuvassa asemassa olevissa ryhmissä; kehottaa siksi EU:ta tehostamaan kiireellisesti toimiaan rokotteiden maailmanlaajuisen jakelun hälyttävän epätasapainon poistamiseksi ja täyttämään siten aiemman sitoumuksensa tukea covid-19-rokotetta maailmanlaajuisena julkishyödykkeenä muun muassa teknologian siirron ja paikallisen tuotannon lisäämisen avulla, myös covid-19-teknologian saatavuusreservin (C-TAP) avulla, jotta varmistetaan, että rokotteet ovat helposti saatavilla ja kohtuuhintaisia mahdollisimman monille ihmisille; painottaa, että on tärkeää tukea koulutus- ja terveydenhuoltojärjestelmien vahvistamista, jotta niistä tulee kestäviä tulevia uhkia vastaan; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita lisäämään julkisten perusterveydenhuoltopalvelujen tarjoamisen rahoitusta; korostaa tässä yhteydessä sosiaalisen suojelun merkitystä; kehottaa lisäämään tätä varten tukea innovatiivisille teknologioille ja suhtautuu myönteisesti Team European vastaukseen; tunnustaa oikeuden fyysiseen terveyteen ja mielenterveyteen, jonka perusteella ihmisiä yhä leimataan ja syrjitään monissa maissa, ja korostaa, että covid-19-pandemia on paljastanut huomattavia puutteita mielenterveyspalvelujen tarjoamisessa;

Ihmisoikeuksien puolustajat

38. antaa tunnustusta kaikkien ihmisoikeuksien puolustajien eri puolilla maailmaa tekemälle tärkeälle työlle, josta joskus maksetaan kaikkein kalleinta hintaa, ja käyttää tilaisuutta hyväkseen tunnustaakseen kaikkien ihmisoikeuksien puolustajien panoksen ihmisoikeusliikkeelle; muistuttaa, että ihmisoikeuksien puolustajat ovat usein ainoat keskustelukumppanit, jotka pystyvät toteuttamaan paikan päällä toteutettavaa seurantaa ja ihmisoikeuksien suojelua esimerkiksi miehityillä tai toiseen valtioon liitetyillä alueilla, erityisesti tietyillä jäätyneiden konfliktien alueilla, joilla sekä kansainvälisellä yhteisöllä että EU:lla on rajalliset osallistumismahdollisuudet;

39. on erittäin huolestunut ihmisoikeuksien puolustajien epävarmasta tilanteesta ja pitää valitettavana, että he joutuvat lisääntyvän väkivallan, myös suunnitelmallisen murhaamisen, uhreiksi; huomauttaa, että on erityisen huolestuttavaa näyttöä ihmisoikeuksien puolustajien vainosta, häirinnästä, pelottelusta, sieppauksista ja laittomista teloituksista joissakin maissa; korostaa naisia, työntekijöitä, ympäristöä ja alkuperäiskansoja koskevien ihmisoikeuksien puolustajien erityisen vakavaa tilannetta, jota covid-19-pandemia on entisestään pahentanut; pitää valitettavana, että ihmisoikeuksien puolustajien

Torstai 17. helmikuuta 2022

vaientamiseksi käytetään entistä enemmän sellaisia menetelmiä kuin häirintä, kriminalisointi- ja kunnianloukkaukscampanjat, mielivaltaiset pidätykset ja rajoittamattomat säilöönotot epäinhimillisissä oloissa, usein heikosti perusteltujen terrorismisyytösten nojalla; kehottaa jälleen EU:n edustustojen ja kolmansissa maissa sijaitsevien jäsenvaltioiden suurlähetystöjen edustajia tutkimaan ihmisoikeuksien edistämistä ja suojelua koskevan oikeuden kehitystä ja tähän oikeuteen kohdistuvia haasteita sekä etsimään ja vastaanottamaan ihmisoikeuksien puolustajien tilannetta koskevia tietoja ja reagoimaan näihin tietoihin, vierailemaan säännöllisesti heidän luonaan vankiloissa, seuraamaan heidän oikeudenkäyntejään ja edistämään oikeuden saatavuutta ja suojelua heidän kohdallaan; kehottaa lisäksi EU:ta ja sen jäsenvaltioita kehittämään strategian kunnianhimoisille EU:n toimille, joilla puututaan lisääntyviin hyökkäyksiin ihmisoikeuksien puolustajia vastaan;

40. kehottaa perustamaan kiireellisesti EU:n laajuisen järjestelmän lyhytaikaisten viisumien myöntämiseksi ihmisoikeuksien puolustajien tilapäistä uudelleensijoitusta varten erityisesti sisällyttämällä ohjeita EU:n viisumikäsiin ja muuttamalla viisumeja koskevia oikeudellisia välineitä, erityisesti viisumisäännöstä; pitää valitettavana, että tässä asiassa ei ole edistytty kuluneen vuoden aikana, ja kehottaa tarkastelemaan uudelleen mielekkäällä tavalla koordinoitumpaa EU:n politiikkaa, joka koskee hätäviisumien myöntämistä ihmisoikeuksien puolustajille jäsenvaltioissa;

41. kehottaa tehostamaan Euroopan parlamentin harjoittamaa valvontaa, joka kohdistuu EU:n edustustojen toimiiin ihmisoikeusloukkausten ja -rikkomusten torjumiseksi kolmansissa maissa, ja toteuttamaan konkreettisia ja voimakkaita toimenpiteitä, jos ne eivät pysty täyttämään näitä velvoitteitaan; korostaa tarvetta taata, että EU:n edustustoilla on kaikki tarpeelliset ja asianmukaiset resurssit ja valmiudet, jotta ne voivat toimia tehokkaasti, jos kolmansissa maissa ilmenee ihmisoikeusongelmia;

42. tuomitsee jyrkästi ihmisoikeuksien puolustajien tappamisen eri puolilla maailmaa ja vaatii oikeutta ja vastuuta näistä hyökkäyksistä korkeimmalla päätöksentekotasolla; korostaa, että useimmat näistä ihmisoikeuksien puolustajista osallistuivat oman maansa suojeluun ja ympäristönsuojeluun sekä alkuperäiskansojen oikeuksien puolustamiseen; kehottaa jälleen varmistamaan, että vapaan ja tietoon perustuvan ennakkosuostumuksen periaatetta noudatetaan kaikilta osin alkuperäis- ja heimokansoja koskevan Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimuksen nro 169 mukaisesti; korostaa tarvetta parantaa oikeussuojan saatavuutta kaikkialla maailmassa, jotta voidaan torjua tällaisten surmien laajalle levinnyttä rankaisemattomuutta; toteaa kuitenkin, että korvausten ja hyvitysten lisäksi on lisättävä ennalta ehkäiseviä toimia muun muassa siten, että vahvistetaan kansallisia suunnitelmia ihmisoikeuksien puolustajien suojelemiseksi kolmansissa maissa;

Sananvapaus, kokoontumisvapaus ja yhdistymisvapaus

43. korostaa, että viimeaikaiset paljastukset, kuten NSO:n Pegasus-skandaali, vahvistavat, että muun muassa ihmisoikeuksien puolustajien ja toimittajien vakoilu on erittäin hälyttävä asia, ja näyttävät vahvistavan valvontateknologian väärinkäytön vaarat ihmisoikeuksien heikentämisessä; kehottaa edistämään kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, ihmisoikeuksien puolustajien, toimittajien ja muiden asianomaisten henkilöiden turvallista ja avointa toimintaympäristöä ja parempia valmiuksia, jotta heitä voidaan suojella kybervalvonnalta ja -häirinnältä; korostaa, että tällä alalla tarvitaan vankempaa kansallista ja kansainvälistä sääntelyä;

44. ilmaisee vakavan huolensa ilmaisunvapauteen sekä rauhanomaiseen kokoontumis- ja yhdistymisvapauteen kohdistetuista erityisistä rajoituksista ja korostaa, että nämä vapaudet on taattava ja niitä on kunnioitettava; muistuttaa mielipiteen- ja sananvapautta koskevista erityisistä haasteista ja niiden yhteydestä tiedonvälityksen vapauteen, mukaan lukien riippumattoman ja luotettavan tiedon saatavuus sekä verkossa että sen ulkopuolella;

45. toteaa, että riippumaton journalismi ja luotettavien tiedotusvälineiden olemassaolo eivät ole koskaan olleet yhtä tärkeitä turvallisten, terveiden ja hyvin toimivien yhteiskuntien ylläpitämisessä kuin nykyään, ja korostaa tarvetta lisätä julkista tukea riippumattomalle journalismille kaikkialla maailmassa; tuomitsee kriittisten äänten vaiennuttamisen lisääntyneen oikeudellisen häirinnän ja rajoittavan lainsäädännön, kuten julkista osallistumista vastaan nostetut strategiset kanteet ja kunnianloukkauksen kriminalisointi verkossa ja verkon ulkopuolella, joita käytetään pelottelemaan toimittajia, väärinkäytösten paljastajia ja ihmisoikeuksien puolustajia, jotta nämä lopettaisivat korruptiota ja muita yleisiä etua koskevia asioita koskevat tutkimukset ja paljastukset monissa maissa; muistuttaa tarpeesta varmistaa, että tiedotusvälineiden omistussuhteet, mukaan lukien se, ketkä ovat niiden osakkeenomistajia, ovat läpinäkyviä, kun otetaan huomioon niiden rooli tiedotusvälineiden moniarvoisuuden takaamisessa;

46. muistuttaa yhdistymisvapautta koskevista erityisistä haasteista, jotka johtuvat rajoittavasta lainsäädännöstä, kuten kansalaisyhteiskunnan järjestöihin kohdistuvasta terrorismin, ääriliikkeiden ja korruption vastaisesta lainsäädännöstä, ja tästä mahdollisesti aiheutuvista rekisteröintiä, rahoitusta ja raportointia koskevista hankalista vaatimuksista valtiollisen valvonnan muotoina, sekä muista keinoista, esimerkiksi mielenosoitusten tukahduttaminen voimankäytön, häirinnän ja

Torstai 17. helmikuuta 2022

mielivaltaisten pidätysten avulla; tuomitsee tällaisen lainsäädäntö- ja poliisivaltuuksien tai turvallisuustoimenpiteiden väärinkäytön mielenosoitusoikeuden rajoittamiseksi; korostaa, että vuosina 2020 ja 2021 tukahdutettiin kymmeniä mielenosoituksia, mielenosoittajia murhattiin ja satoja rauhanomaisia mielenosoittajia pidätettiin mielivaltaisesti, ja monia heistä kidutettiin ja pahoinpideltiin ja tuomittiin maksamaan suuria sakkoja oikeudenkäynneissä, joissa ei taattu menettelyllisiä vähimmäisvaatimuksia; tuomitsee työntekijöiden ja ammattiliittojen kollektiivista neuvotteluoikeutta, kuulemista ja osallistumista koskevan oikeuden loukkaukset;

47. ilmaisee vakavan huolensa tutkijoiden vapauden rajoittamisesta sekä tutkijoiden sensuroinnin ja vangitsemisten lisääntymisestä maailmanlaajuisesti, mikä vaikuttaa merkittävästi koulutusta koskevaan oikeuteen; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tehostamaan diplomaattisia ponnistelujaan tekemällä kahden- tai monenvälistä yhteistyötä valtion ja valtiosta riippumattomien toimijoiden akateemiseen vapauteen kohdistamien uhkien tai hyökkäysten osalta; kehottaa EUH:ta ja komissiota tarkastelemaan uudelleen nykyisiä ihmisoikeuksien puolustajien tuki- ja suojelumekanismeja, jotta voidaan kehittää valmiuksia tunnistaa avun tarve ja tarjota sitä, myös hätäsuojelua ja tukea tapauksissa, joissa on kyse akateemiseen vapauteen kohdistuvista hyökkäyksistä; kehottaa komissiota varmistamaan, että ihmisoikeuksia ja demokratiakehitystä käsittelevä Euroopan yliopistojen välinen keskus ja Global Campus on Human Rights -verkosto saavat edelleen korkean tason tukea, koska ne ovat EU:n lippulaivahankkeita ihmisoikeuskoulutuksen tukemiseksi maailmanlaajuisesti;

48. tuomitsee autoritaaristen valtioiden yleistyvän käytännön isännöidä urheiluun tai kulttuuriin liittyviä suurtahtumia, joilla ne tavoittelevat kansainvälistä hyväksyntää samalla, kun ne rajoittavat edelleen oikeutta olla eri mieltä maan sisällä; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita olemaan yhteydessä kansallisiin urheiluliittoihin, yritystoimijoihin ja kansalaisyhteiskunnan järjestöihin siitä, miten nämä osallistuvat tällaisiin tapahtumiin, myös vuoden 2022 talviolympialaisiin Pekingissä; kehottaa laatimaan urheilua ja ihmisoikeuksia koskevan EU:n toimintakehyksen;

Oikeus turvalliseen ja terveelliseen ympäristöön

49. toteaa, että ilmastonmuutos on yksi nykyisen ja tulevien sukupolvien suurimmista ihmisoikeuksiin kohdistuvista uhkista, josta aiheutuu erityisen vakavaa vaaraa ihmisten ja yhteisöjen perusoikeuksille elämään, terveyteen ja ruokaan, asuntoon ja riittävään elintason; korostaa, että hallituksilla on ihmisoikeuksia ja kestävää kehitystä koskevia veloitteita; on tietoinen ihmisoikeuksien, terveellisen ympäristön, luonnon monimuotoisuuden ja ilmastonmuutoksen torjunnan välisestä läheisestä suhteesta ja panee tyytyväisenä merkille YK:n kehotuksen tunnustaa maailmanlaajuisesti oikeus turvalliseen, puhtaaseen, terveelliseen ja kestäväan ympäristöön; korostaa ympäristöalan ihmisoikeuksien puolustajien sekä paikallisväestön ja alkuperäiskansojen tekemää tärkeää työtä tällaisen ympäristön säilyttämiseksi huolimatta siitä, että ympäristölle haitallisista käytännöistä vastuussa olevat ja niistä hyötyvät tahot uhkaavat heitä usein väkivallalla; kannustaa EU:ta ja jäsenvaltioita edistämään ympäristötuhorikoksen tunnustamista Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön mukaiseksi kansainväliseksi rikokseksi ja pyytää komissiota tutkimaan ympäristötuhorikoksen merkitystä EU:n oikeuden ja EU:n diplomatian kannalta; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita tekemään rohkeita aloitteita ympäristörikosten maailmanlaajuisen rankaisemattomuuden torjumiseksi;

50. korostaa valtioiden ja muiden vastuutahojen, myös yritysten, veloitteita ja vastuuta lieventää ilmastonmuutoksen vaikutuksia, estää sen kielteiset vaikutukset ihmisoikeuksiin ja biologisen monimuotoisuuden heikkeneminen ja köyhtyminen sekä edistää asianmukaisia politiikkoja, jotka ovat riittävän kunnianhimoisia ja syrjimättömiä, mahdollistavat kansalaisten osallistumisen ja tehokkaiden oikeussuojakeinojen saatavuuden ja ovat oikeassa suhteessa ihmisoikeusveloitteisiin; kehottaa EU:ta pyrkimään torjumaan maailmanlaajuisen ilmastokriisin vaikutuksia muun muassa ottamalla käyttöön tehokkaita ja kestäviä politiikkatoimia ja noudattamaan Pariisin sopimuksen tavoitteita; kehottaa jälleen EU:ta ja sen jäsenvaltioita vahvistamaan ihmisoikeuksien ja ympäristön välistä suhdetta kaikessa ulkoisessa toiminnassaan sekä tarjoamaan tehokasta tukea ihmisoikeuksien ja ympäristöoikeuksien puolustajille;

51. kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota luonnonvarojen hyödyntämisen ja konfliktien, sotien ja väkivallan rahoituksen väliseen yhteyteen ja toteaa, että ilmastonmuutoksen ympäristövaikutukset voivat kärjistä muuttoliikettä ja pakkomuuttoa;

52. korostaa, että alkuperäiskansat ovat usein olleet ensimmäisiä uhreja metsäkadossa, joka vaarantaa muun muassa niiden oikeudet maahan ja mahdollisuuden saada käyttöönsä elintärkeitä resursseja; korostaa tässä yhteydessä alkuperäiskansojen oikeutta määritellä ja panna täytäntöön niiden omaehtoista kehitystä ja niiden maiden, alueiden ja muiden resurssien käyttöä koskevia painopisteitä ja strategioita; muistuttaa, että rankaisemattomuus alkuperäiskansojen oikeuksia koskevista rikkomuksista on metsäkadon liikkeellepaneva voima, ja katsoo siksi, että on olennaisen tärkeää saattaa näiden rikkomusten tekijät vastuuseen teoistaan;

Torstai 17. helmikuuta 2022*Naisten oikeudet, naisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ja sukupuolten tasa-arvo*

53. korostaa naisten oikeuksien edistämisen ratkaisevaa merkitystä ja panee tyytyväisenä merkille sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvallan lisäämistä ulkosuhteissa koskevan EU:n toimintasuunnitelman 2021–2025 (GAP III) osoituksena EU:n sitoutumisesta tällä alalla; kiittää naispuolisten poliittisten johtajien ja kansalaisaktivistien tärkeää roolia poliittisissa, sosiaalisissa ja ympäristöalan liikkeissä ja pitää valitettavana, että naiset joutuvat usein väkivallan uhreiksi sekä sukupuolensa että toimintansa vuoksi ja joutuvat jopa maksamaan tästä hengellään;

54. muistuttaa, että Istanbulin yleissopimuksessa, joka on ensimmäinen yleismaailmallisesti sitova sopimus, joka on tarkoitettu naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumiseen, asetetaan vertailuarvot kansainvälisille normeille, jotka on ratifioitava ja pantava täytäntöön;

55. panee merkille suhteettoman vaikutuksen, joka pandemialla on ollut naisiin, erityisesti sulkutoimien aiheuttaman perheväkivallan lisääntymisen osalta; pitää valitettavana, että sukupuolistuneen väkivallan, kuten perheväkivallan ja seksuaalisen väkivallan ja hyväksikäytön, mukaan lukien naisten sukuelinten silpominen, uhrin ovat myös EU:ssa useimmiten naisia ja että heitä syrjitään politiikassa ja työelämässä sekä koulutuksen ja terveydenhuollon saatavuudessa; korostaa, että sukupuolistuneen väkivallan ja ihmiskaupan uhrien hoidon, suojelun ja oikeussuojan saatavuus on heikentynyt merkittävästi pandemian seurauksena; kehottaa EU:ta edistämään hätäapusuunnitelmien ja asiaa koskevien sääntöjen kehittämistä sekä YK:ssa että kumppanimaissa avustusohjelmien mukauttamiseksi pandemian olosuhteisiin, sen jälkiseurauksiin ja tuleviin kriiseihin; pitää myönteisinä EU:n ja YK:n yhteisiä toimia ja investointeja Spotlight-aloitteen käynnistämiseksi kaikenlaisen naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan poistamiseksi;

56. pitää valitettavana, että naisten oikeuksien yleinen edistyminen on jäänyt selvästi jälkeen Pekingin yleissopimukseen vuonna 1995 sisällytettyjen YK:n jäsenvaltioiden sitoumusten mukaisesta tasosta, ja on huolestunut edistymisen taantumisesta; on erittäin huolestunut siitä, että jokaisen yksilön oikeus valvoa kaikilta osin omaan seksuaalisuuteensa sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyteensä ja -oikeuksiinsa liittyviä asioita ilman pakottamista ja syrjintää on heikentynyt, erityisesti abortin turvallisen ja vapaan saatavuuden osalta; tuomitsee kaikki yritykset heikentää olemassa olevia seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin liittyviä oikeuksia ja suojelutoimia sekä sellaiset lait, politiikat ja käytännöt, jotka edelleen kieltävät nämä oikeudet tai rajoittavat niiden toteutumista monissa maailman maissa; korostaa, että seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien saatavuus sekä oikeus koulutukseen, tiedonsaantiin, perhesuunnitteluun, nykyaikaisiin ehkäisymenetelmiin, turvalliseen ja lailliseen aborttiin sekä äideille tarjottavaan, synnytystä edeltävään ja synnytyksen jälkeiseen terveydenhoitoon on taattava kaikille ihmisille; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita vahvistamaan naisten luovuttamattomat oikeudet kehon koskemattomuuteen, ihmisarvoon ja itsenäiseen päätöksentekoon ja puolustamaan kaikkien ihmisoikeuksien yleismaailmallisuutta ja jakamattomuutta kaikissa tilanteissa sekä edistämään seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia osana niiden kansainvälisiä sitoumuksia ja YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden mukaisesti;

57. ilmaisee vakavan huolensa seksuaalisen ja sukupuoleen perustuvan väkivallan käytöstä sodankäynnin välineenä; korostaa, että seksuaalirikoksia ja sukupuolistunutta väkivaltaa pidetään Rooman perussäännössä sotarikoksina, rikoksina ihmisyyttä vastaan tai kansanmurhan tai kidutuksen tunnusmerkistön täyttävinä tekoina; kehottaa ryhtymään yhteisiin toimiin, jotta seksuaalisen väkivallan käyttö sodankäynnin välineenä saataisiin loppumaan; kehottaa EU:ta torjumaan seksuaali- ja lisääntymisoikeuksien loukkausten rankaisematta jättämistä konfliktitilanteissa ja tukee naisten ja tyttöjen oikeutta totuuteen, tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja hyvityksiin näiden oikeuksien loukkauksista;

58. korostaa, että WHO:n julkaisemien arvioiden mukaan maailmanlaajuisesti noin kolmasosa (30 prosenttia) naisista on joutunut elämänsä aikana fyysisen ja/tai seksuaalisen lähisuhdeväkivallan tai parisuhteen ulkopuolisen seksuaalisen väkivallan kohteeksi; korostaa, että suurin osa tästä väkivallasta on lähisuhdeväkivaltaa; korostaa, että joka päivä 137 naista joutuu jonkun perheenjäsenensä tappamaksi; kehottaa EU:ta ja maailmanlaajuisia toimijoita tuomitsemaan jyrkästi lähisuhdeväkivallan ja käyttämään kaikkia käytettävissä olevia välineitä lähisuhdeväkivallan estämiseksi, uhrien suojelemiseksi ja tekijöiden asettamiseksi syytteeseen; tuomitsee perheen sisällä tyttöihin ja naisiin kohdistuvat rikokset, jotka liittyvät epäasianmukaiseksi koettuun käyttäytymiseen ja joilla pyritään palauttamaan perheen oletettu maine;

59. panee merkille, että vuonna 2020 ihmiskaupan uhrien, joista suurin osa on naisia, tilanne heikkeni huomattavasti, koska he jäivät vielä haavoittuvampaan asemaan covid-19-pandemian vuoksi; suhtautuu myönteisesti ihmiskaupan torjuntaa koskevan EU:n strategian (2021–2025) käynnistämiseen; korostaa, että on erityisen tärkeää tehostaa ihmiskaupan ja siihen osallistuvien järjestäytyneiden rikollisryhmien torjuntaa; korostaa, että ihmiskaupan uhrien tunnistaminen on

Torstai 17. helmikuuta 2022

monimutkaistunut entisestään covid-19-pandemian aikana; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan kansainvälisen lainvalvonnan ja rikosoikeudellisen yhteistyön kehityksessä ihmiskaupan ehkäisemiseksi ja uhrien tunnistamiseksi siten, että vältetään uhrien kriminalisointi, sekä antamaan heille tarvittavaa terveydenhoidollista ja psykologista tukea tiiviissä yhteistyössä YK:n huumausaine- ja kriminaalipoliittikan toimiston, valtiosta riippumattomien järjestöjen ja uhrien suojeluun erikoistuneiden kansalaisyhteiskunnan järjestöjen kanssa;

60. tuomitsee kaupallisen sijaissynnytyksen, joka on maailmanlaajuinen ilmiö, joka altistaa naiset maailmanlaajuisesti hyväksikäytölle ja ihmiskaupalle ja kohdistuu samalla erityisesti taloudellisesti ja sosiaalisesti haavoittuvassa asemassa oleviin naisiin; korostaa sen vakavaa vaikutusta naisiin, naisten oikeuksiin, naisten terveyteen ja sukupuolten tasa-arvoon ja korostaa sen rajat ylittäviä vaikutuksia; kehottaa luomaan eurooppalaisen oikeudellisen kehityksen, jolla puututaan kaupallisen sijaissynnytyksen kielteisiin seurauksiin;

Lapsen oikeudet

61. muistuttaa, että lapsen oikeuksilla ei ole rajoja, ja vaatii järjestelmällistä ja johdonmukaista lähestymistapaa lasten oikeuksien edistämiseksi ja puolustamiseksi Euroopassa ja sen ulkopuolella lapsen oikeuksista tehdyn YK:n yleissopimuksen ja Agenda 2030 -toimintaohjelman mukaisesti;

62. kehottaa jälleen EU:ta ja sen jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan kaikenlaisen lapsiin kohdistuvan hyväksikäytön poistamiseksi; panee tyytyväisenä merkille äskettäin hyväksytyt lapsen oikeuksia koskevat EU:n strategian 2021–2024, painottaa kuitenkin, että lapset joutuvat edelleen väkivallan, varhais- ja pakkoavioliittojen, pakkokäännyttämisen, prostituution, lapsipornografian ja pedofilian, seksuaalisen hyväksikäytön, mukaan lukien sukupuolielinten silpominen, ihmiskaupan, vanhemmistaan pakolla erottamisen, lapsityövoiman ja lapsisotilaiksi värväämisen uhreiksi ja he kärsivät koulutuksen ja terveydenhuollon saatavuuden puutteesta sekä aliravitsemuksesta ja köyhyydestä, erityisesti humanitaarisissa kriiseissä ja aseellisissa konflikteissa; painottaa, että vuosi 2021 on lapsityön poistamisen kansainvälinen teemavuosi; kehottaa sisällyttämään lasten oikeudet ja lapsia aseellisissa selkkauksissa koskevan YK:n toimintaohjelman kaikkiin EU:n ulkoisiin politiikkoihin; kehottaa EU:ta varmistamaan, että sen kauppa- ja kehityspolitiikka on täysin johdonmukaista lapsityövoiman käytön lopettamiseksi; korostaa tältä osin kestävää kaakaantuotantoa koskevaa useiden sidosryhmien välistä kokeiluluonteista vuoropuhelua; kehottaa jäsenvaltioita kantamaan vastuunsa niiden vierastaistelijoiden lasten suojelemisesta, jotka ovat EU:n kansalaisia;

63. kehottaa EU:ta valtavirtaistamaan lasten oikeudet ja suojelun kaikkiin EU:n ulkoisiin politiikkoihin, myös ihmisoikeusvuoropuheluiden, kansainvälisten sopimusten ja kauppasopimusten, liittymistä valmistelevan tukivälineen ja NDICI – Globaali Eurooppa -välineen yhteydessä; korostaa tarvetta tarkistaa kaikkia lapsia koskevia EU:n toimia ja varmistaa, että lasten oikeuksiin sovelletaan kaikilta osin haittavaikutusten välttämiseen tähtävää lähestymistapaa;

Ihmiskauppa ja pakkotyö

64. tuomitsee moniin erilaisiin ryhmiin, joihin kuuluu muun muassa naisia, maahanmuuttajia ja ammattitaitoisia työntekijöitä, kohdistuvan kaikenlaisen ihmiskaupan, pakkotyön ja nykyajan orjuuden; muistuttaa jäsenvaltioita siitä, että tällaiseen toimintaan osallistuneet on saatettava oikeuden eteen ja tuomittava sekä alkuperämaissa että heidän harjoittaessaan tällaista toimintaa kansainvälisesti; painottaa, että ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien kunnioittamiseen on sovellettava kattavaa valvontaa ja tarkastuksia, kun annetaan tukea keskeisten palveluiden kustannusten kattamiseksi niitä tarvitsevilla kolmansissa maissa, jotta voidaan välttää tällaisten palveluiden tarjoaminen huonoissa ja ihmisoikeuksia rikkovissa olosuhteissa; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita johtamaan toimia monikansallisilla foorumeilla kaikenlaisen ihmiskaupan, pakkotyön ja nykyajan orjuuden kitkemiseksi, sillä sen lisäksi, että ne ovat hirvittäviä rikoksia, ne aiheuttavat muuttoliikettä surkeissa olosuhteissa, joissa muuttajat ovat äärimmäisen haavoittuvassa asemassa ja kärsivät; pyytää, että näiden rikkomusten vakavuuden vuoksi EU lisää sekä voimassa oleviin sopimuksiin että kolmansien maiden kanssa tehtäviin sopimuksiin erityisen lausekkeen, jossa tuomitaan moniin erilaisiin ryhmiin, joihin kuuluu muun muassa naisia, maahanmuuttajia ja ammattitaitoisia työntekijöitä, kohdistuva kaikenlainen ihmiskauppa, pakkotyö ja nykyajan orjuus ja vastustetaan niitä;

Suvaitsemattomuus ja syrjintä

65. tuomitsee jälleen jyrkästi syrjinnän, muukalaisvihan, suvaitsemattomuuden, vainon ja tappamisen, jotka liittyvät rotuun, etniseen alkuperään, kansallisuuteen, yhteiskuntaluokkaan, vammaisuuteen, kastiin, uskontoon, vakaumukseen, ikään, seksuaaliseen suuntautumiseen ja sukupuoli-identiteettiin ja jotka ovat edelleen merkittävä ongelma monissa maissa; korostaa covid-19-pandemian täysin suhteettomia vaikutuksia rotuun ja etniseen alkuperään perustuvaan syrjintään, muukalaisviamielisyyteen ja suvaitsemattomuuteen; suhtautuu myönteisesti EU:n rasismintorjunnan toimintasuunnitelman 2020–2025 käynnistämiseen ja siihen, että toimintasuunnitelmassa tunnustetaan paitsi yksilöllinen ja sosiaalinen

Torstai 17. helmikuuta 2022

ulottuvuus myös ilmiön rakenteellinen luonne; painottaa, että huolimatta 20 vuotta jatkuneesta työstä, jota on tehty Durbanin julistuksen ja toimintaohjelman hyväksymisestä vuonna 2001 lähtien, rasismi, syrjintä, muukalaisvihamielisyys ja suvaitsemattomuus ovat edelleen vitsauksena monissa maailman maissa, ja kehottaa noudattamaan nollatoleranssia näihin ilmiöihin; kehottaa hallituksia, alueellisia järjestöjä, kansalaisyhteiskuntaa ja muita sidosryhmiä kaksinkertaistamaan pyrkimyksensä panna julistus tehokkaasti täytäntöön sekä kehittämään ja panemaan täytäntöön toimintasuunnitelmia rasismin, rotusyrjinnän, muukalaisvihamielisyyden ja suvaitsemattomuuden torjumiseksi; kehottaa EU:ta järjestämään globaalien rasismin vastaisen huippukokouksen rasismin ja syrjinnän torjumiseksi kaikkialla maailmassa yhteistyössä samanmielisten kumppaneiden ja kansainvälisten järjestöjen, kuten Etyjin, YK:n, Afrikan unionin, Amerikan valtioiden järjestön ja Euroopan neuvoston, kanssa;

66. pitää valittavana, että alkuperäiskansoihin kohdistuu edelleen ympäri maailmaa laajalle levinnyttä ja järjestelmällistä syrjintää ja vainoa, mukaan lukien pakkosiirrot, mielivaltaiset pidätykset sekä ihmisoikeuksien ja maa-alueiden puolustajien surmat; kehottaa jälleen EU:ta, sen jäsenvaltioita ja niiden kumppaneita kansainvälisessä yhteisössä toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla varmistetaan alkuperäiskansojen oikeuksien tunnustaminen, suojeleminen ja edistäminen, niiden kieleen, maihin, alueisiin ja resursseihin liittyvät oikeudet mukaan lukien, ja perustamaan valitusmekanismin, johon voidaan tehdä kanteluja loukkauksista ja väärinkäytöksistä; pitää myönteisenä työtä, jota kansalaisyhteiskunta ja kansalaisjärjestöt tekevät näiden asioiden parissa; huomauttaa nimittäneensä parlamenttiin alkuperäiskansoja käsittelevän pysyvän esittelijän, jonka tehtävänä on seurata alkuperäiskansojen ihmisoikeustilannetta; kannustaa maita ratifioimaan alkuperäis- ja heimokansoja koskevan ILO:n yleissopimuksen nro 169 määräykset; suosittelee, että EU ja sen jäsenvaltiot sisällyttävät alkuperäiskansoja ja alkuperäiskansojen oikeuksista annettuun YK:n julistukseen sisältyviä oikeuksia koskevia viittauksia huolellisuusvelvoitetta koskeviin asiaankuuluviin ja kehitteillä oleviin kehityksiin;

67. panee erittäin huolestuneena merkille kastihierarkian laajuuden ja seuraukset, kastijärjestelmään perustuvan syrjinnän ja kastiin perustuvien ihmisoikeusloukkausten jatkumisen, mukaan lukien oikeusjärjestelmään tai työpaikkaan pääsyn epääminen, erottelun jatkuminen, köyhyys ja leimautuminen sekä kastiin liittyvät esteet perusihmisoikeuksien toteutumiseksi ja inhimillisen kehityksen edistämiseksi; kehottaa jälleen EU:ta ja sen jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan ja tukemaan aloitteita YK:ssa ja asianomaisissa kolmansissa maissa kastijärjestelmään perustuvan syrjinnän poistamiseksi;

Hlbtq-henkilöiden oikeudet

68. tuomitsee jyrkästi lesbojen, homojen, biseksuaalien, transihmisten, ei-binaaristen, intersukupuolisten ja queer-ihmisten (hlbtq) ihmisoikeuksien loukkaukset, syrjinnän, vainon ja heidän henkeensä kohdistuvat uhkaukset ja heidän surmaamisensa eri puolilla maailmaa, mitä on entisestään pahentanut covid-19:n käyttäminen tekosyynä hlbtq-henkilöiden vainoamiselle ja osallistumiselle homofobiseen ja transfobiseen parjaukseen; kehottaa EU:ta toimimaan johtavassa asemassa hlbtq-ihmisten oikeuksien puolustamisessa kansainvälisillä foorumeilla, mukaan lukien pyrkimys sukupuolisen suuntautumisen, sukupuoli-identiteetin, sukupuolen ilmaisun ja sukupuolen ominaisuuksien dekriminointiin ja sukupuolielinten silpomisen, niin kutsuttujen eheytyshoitojen ja transihmisten pakkosteriloinnin lopettamiseen; suhtautuu myönteisesti siihen, että hlbtq-henkilöiden tasa-arvoa koskeva strategia 2020–2025 kattaa EU:n sitoumuksen sisällyttää hlbtq-kysymykset ulkoisiin toimintapolitiikkoihinsa, mukaan lukien tuki NDICI – Globaali Eurooppa -välineen ja liittymistä valmistelevan tukivälineen varojen puitteissa; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita soveltamaan perusteellisesti ja johdonmukaisesti hlbtq-henkilöiden ihmisoikeuksien edistämistä ja suojelema koskevia EU:n suuntaviivoja ulkoisissa politiikoissaan;

Oikeus ajatuksen-, omantunnon-, uskonnon- ja vakaumuksenvapauteen

69. tukee kaikilta osin oikeutta ajatuksen-, omantunnon- ja uskonnonvapauteen, oikeutta vakaumukseen ja oikeutta uskonnottomuuteen samoin kuin oikeutta tunnustaa uskontoa tai vakaumusta ja vaihtaa sitä taikka luopua siitä joutumatta pelkäämään väkivaltaa, vainoa tai syrjintää; korostaa, että on tärkeää puuttua uskontoon tai vakaumukseen perustuvaan vainoon, ja tuomitsee vähemmistöihin tällä perusteella kohdistuvan vainon monissa paikoissa eri puolilla maailmaa; kehottaa jäsenvaltioita ja EUH:ta kiinnittämään erityistä huomiota näihin tapauksiin ja reagoimaan niihin vastaavasti; tuomitsee jumalanpilkkalakien väärinkäytön syrjintätarkoituksessa ja pitää valittavana uskonnon ja uskonnollisten instituutioiden käyttöä ihmisoikeuksien polkemiseksi siten, että vainotaan – myös oikeudellisin keinoin – vakaumuksellisia tai uskonnollisia vähemmistöjä ja yhteisöjä, naisia, hlbtq-henkilöitä ja muita haavoittuvassa tilanteessa olevia henkilöitä; toistaa tuomitsevana viranomaisten tai hallitusten yritykset kieltää uskonnollisten tai vakaumuksellisten johtajien valinta tai puuttua siihen; korostaa, että valtioilla on velvollisuus edistää ja suojella vakaumuksellisiin tai uskonnollisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden ihmisoikeuksia; korostaa kansalaisyhteiskunnan aloitteiden merkitystä tässä yhteydessä;

Torstai 17. helmikuuta 2022

70. kehottaa komissiota ja neuvostoa toteuttamaan kunnianhimoisia ohjelmia uskonnon- ja vakaumuksenvapauden puolustamiseksi maailmanlaajuisesti, myös kannustamalla ja tukemalla kansainvälisiä pyrkimyksiä todisteiden keräämiseksi julmuuksista, rikoksentehtäjäiden saamiseksi oikeuden eteen, rikosoikeudellisten tuomioiden tosiasiallisen täytäntöönpanon varmistamiseksi ja korvausten maksamiseksi uhreille; kehottaa neuvostoa, komissiota, EUH:ta ja jäsenvaltioita tekemään yhteistyötä kolmansien maiden kanssa viharikosten ehkäisemiseksi ja torjumiseksi;

71. panee merkille, että uskonnon- ja vakaumuksenvapauden edistämisestä EU:n ulkopuolella vastaavan EU:n erityislähettilään virka on ollut avoinna yli vuoden; kehottaa jälleen neuvostoa ja komissiota tekemään mahdollisimman pian avoimen ja kattavan arvioinnin erityislähettilään tehtävän vaikuttavuudesta ja lisäarvosta, antamaan erityislähettiläälle riittävät resurssit ja tukemaan asianmukaisesti siihen kuuluvia institutionaalisia toimeksiantoa, valmiuksia ja tehtäviä;

Kansalliset, etniset ja kielelliset vähemmistöt

72. muistuttaa valtioiden veloitteesta suojella kansallisten, etnisten, kulttuuristen, uskonnollisten ja kielellisten vähemmistöjensä oikeuksia omalla alueellaan; kehottaa komissiota tukemaan vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien suojelua kaikkialla maailmassa, myös sen ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevassa aihekohtaisessa ohjelmassa;

73. kehottaa EU:n kumppanimaiden hallituksia kunnioittamaan kansallisten, etnisten ja kielellisten vähemmistöjen perusoikeuksia, muun muassa niiden kulttuuria, kieltä, uskontoa, perinteitä ja historiaa, niiden kulttuurien ja monimuotoisuuden säilyttämiseksi; toistaa, että näiden hallitusten on täytettävä kansainvälisten sopimusten mukaiset veloitteensa ja sitoumuksensa; pitää valitettavina kaikkia pyrkimyksiä laiminlyödä etnisten ja kielellisten vähemmistöjen perus- ja ihmisoikeudet heidän pakkosulauttamisellaan;

Oikeus osallistua vapaisiin ja oikeudenmukaisiin vaaleihin

74. korostaa, että oikeus osallistua julkisten asioiden hoitamiseen, erityisesti vaaleihin, on itsessään ihmisoikeus mutta se liittyy myös olennaisesti useisiin muihin ihmisoikeuksiin, joiden toteutuminen on olennaisen tärkeää mielekkäiden vaalien kannalta ja jotka ovat demokraattisen hallitusmuodon ytimessä;

75. tuomitsee jyrkästi demokraattisten arvojen rapautumisen useissa kolmansissa maissa ja vaalien rehellisyyteen kohdistuvat haasteet, vaaliväkivallan, hallitsevien puolueiden harjoittaman hallinnollisten resurssien väärinkäytön, poliittisten vastustajien tukahduttamisen, riippumattomien tiedotusvälineiden sensuroinnin ja uhkailun sekä disinformaation lisääntymisen; kehottaa EU:ta reagoimaan tähän äärimmäisen huolestuttavaan tilanteeseen ja torjumaan sitä sekä esittämään konkreettisia ja tehokkaita ehdotuksia vahvistaen jälleen halukkuutensa ottaa johtoasema demokraattisten arvojen sekä vapaiden ja oikeudenmukaisten vaalien edistämässä kolmansissa maissa;

76. pitää valitettavana, että autoritaariset ja epäliberaalit hallinnot siirtyvät pois kypsien demokratioiden, yleismaailmallisten ihmisoikeuksien ja demokraattisten normien tieltä ja luovat väärän vaikutelman legitimiudesta sellaisten valheellisten vaaliprosessien avulla, jotka eivät ole vapaita, oikeudenmukaisia tai avoimia; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tehostamaan unionin harjoittamaa demokraattisen kriisinsietokyvyn edistämistä kolmansissa maissa käyttämällä kaikkia niiden saatavilla olevia välineitä;

77. kehottaa vahvistamaan demokraattisten prosessien ja vaaliprosessien suojelun keskeiseksi maailmanlaajuisesti huolenaiheeksi ja kehittämään tehokkaita puitteet kaikenlaisiin vaaliprosessien häiriöihin vastaamiselle ja tekemään tiivistä yhteistyötä Etyn kaltaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa;

Korruptio ja ihmisoikeudet

78. katsoo, että korruptio helpottaa, jatkaa ja institutionalisoi ihmisoikeusloukkauksia ja vaikuttaa suhteettomasti yhteiskunnan haavoittuvimmassa asemassa oleviin ja syrjäytyneimpiin henkilöihin ja ryhmiin; korostaa, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden on puututtava juuri korruptioon ulkoisessa toiminnassaan soveltamalla korkeimpia avoimuusvaatimuksia kolmansille maille myönnettävään rahoitukseen sekä tukemalla korruption torjunnan alalla toimivia kansalaisyhteiskunnan järjestöjä, toimittajia ja väärinkäytösten paljastajia, edistämällä samalla tehokkaiden korruption vastaisten instituutioiden perustamista ja vankkojen sääntelykehysten käyttöönottoa sekä puuttamalla pankkisalaisuutta soveltaviin oikeudenkäyttöalueisiin ja veroparatiiseihin;

79. kehottaa EU:ta ottamaan käyttöön välineitä autoritaarisia johtajia ja heidän rahoittajiaan vastaan, myös vaalipetoksiin osallistuvia henkilöitä vastaan, paljastamaan ja jäädyttämään laittomat varat ja edistämään tuomioistuimen yleistoimivallan soveltamista räikeissä ihmisoikeusrikkomuksissa;

Torstai 17. helmikuuta 2022

80. on tietoinen siitä, että EU ei voi näyttää hyvää esimerkkiä korruption torjunnassa niin kauan kuin eräiden sen jäsenvaltioista ja joidenkin EU:hun sijoittautuneiden toimijoiden näytöt tällä alalla ovat kelvottomia; odottaa komission ja jäsenvaltioiden tehostavan konkreettisia toimia väärinkäytösten torjumiseksi näillä aloilla; suosittelee, että parlamentti, komissio ja jäsenvaltiot tukevat merkittävästi korruption vastaisia kansalaisjärjestöjä, toimittajia ja väärinkäytösten paljastajia;

81. korostaa, että on kehitettävä periaatteita ja pyrittävä saamaan aikaan kansainvälisesti tunnustettu laajamittaisen korruption oikeudellinen määritelmä, joka ottaa huomioon sen systeemisen luonteen ja jonka mukaan se on rikos kansallisessa ja kansainvälisessä oikeudessa;

82. kehottaa puuttumaan meneillään oleviin tapauksiin, joissa laajamittainen korruptio jää rankaisematta, panemalla tehokkaammin täytäntöön korruptionvastaisia lakeja, jotta varmistetaan laajamittaisiin korruptiojärjestelmiin syyllistyneiden vastuuvollisuus; kehottaa kartoittamaan kokonaisvaltaisia lähestymistapoja, myös kansainvälisiä oikeuslaitoksia koskevia uudistuksia, kuten Kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovallan laajentaminen;

EU:n maailmanlaajuinen ihmisoikeuspakotejärjestelmä ("EU:n Magnitski-laki")

83. suhtautuu myönteisesti EU:n maailmanlaajuisen ihmisoikeuspakotejärjestelmän (EU:n Magnitski-laki) hyväksymiseen, koska se täydentää olennaisella tavalla EU:n ihmisoikeus- ja ulkopolitiikan välineistöä, kun sillä vahvistetaan EU:n roolia maailmanlaajuisena ihmisoikeustoimijana antamalla sille mahdollisuus toteuttaa rajoittavia toimenpiteitä sellaisia oikeushenkilöitä ja luonnollisia henkilöitä vastaan, jotka ovat osallisina vakavissa ihmisoikeusloukkauksissa maailmassa; kiittää neuvostoa ensimmäisten kohdennettujen pakotteiden hyväksymisestä tämän järjestelmän puitteissa ja kehottaa neuvostoa tarvittaessa hyväksymään lisätoimenpiteitä; katsoo, että EU:n maailmanlaajuisen ihmisoikeuspakotejärjestelmän soveltaminen ei estä tai sulje pois muiden EU:n ihmisoikeuksien suojelua koskevien välineiden hyväksymistä, ja että niitä voidaan yhdistää ja täydentää; tuomitsee kaikki mielivaltaiset ja perusteettomat rajoittavat toimenpiteet, joita on määrätty EU:lle tai muille tahoille vastauksena ihmisoikeuspakotejärjestelmän nojalla EU:ssa tehtyihin päätöksiin; pitää valitettavana, että neuvosto on päättänyt soveltaa yksimielisyyteen perustuvaa päätöksentekoa, ja toistaa vaatimuksensa määränemistöpäätösten käyttöönotosta ihmisoikeuskysymyksiin liittyviä seuraamuksia hyväksyttäessä;

84. kehottaa jälleen laajentamaan EU:n maailmanlaajuisen ihmisoikeuspakotejärjestelmän soveltamisalaa korruption, jotta voidaan varmistaa, että ihmisoikeusloukkauksiin syyllistyneiden toiminnan mahdollistaviin talouden ja rahoitusalan toimijoihin kohdistetaan tehokkaita toimia; korostaa vaihtoehtoista mahdollisuutta, että komissio esittää lainsäädäntöehdotuksen erillisen pakotejärjestelmän perustamiseksi YK:n korruptiosopimuksen perusteella määriteltyjen korruptiotausten torjumiseksi; korostaa, että tarvitaan tehokas strategia ihmisoikeuspakotejärjestelmän täytäntöön panemiseksi johdonmukaisesti sekä EU:n muiden erityisesti ihmisoikeuksia koskevien ulkoisten toimintapolitiikkojen että pakotteita koskevien nykyisten kansainvälisten puitteiden kanssa; korostaa, että EU:n ihmisoikeuspakotejärjestelmän on noudatettava kansainvälisen rikosoikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaista periaatetta, jonka mukaan se ei saa vaikuttaa haitallisesti kohdemaan väestöön; palauttaa mieleen, että rajoittavien toimenpiteiden johdonmukainen ja yhtenäinen toteuttaminen kaikissa jäsenvaltioissa on EU:n ulkoisen toiminnan uskottavuuden ja tehokkuuden edellytys; suhtautuu myönteisesti komission ilmoitukseen, jonka mukaan se aikoo vuoden 2021 loppuun mennessä tarkastella uudelleen seuraamuksia heikentäviä käytäntöjä ja jäsenvaltioiden nykyisiä raportointivelvoitteita, jotka koskevat seuraamusten täytäntöönpanoa ja valvontaa; kehottaa komissiota perussopimusten valvojana sekä varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa EU:n ulkopolitiikan yhtenäisyydestä, johdonmukaisuudesta ja tehokkuudesta vastaavana henkilönä varmistamaan, että EU:n hyväksymien rajoittavien toimenpiteiden noudattamatta jättämisestä seuraavat kansalliset vastatoimet ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja ennaltaehkäiseviä;

Maahanmuutto- ja turvapaikka-asiat

85. vahvistaa uudelleen muuttajien, pakolaisten ja siirtymään joutuneiden henkilöiden luovuttamattomat ihmisoikeudet ja kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita vaalimaan niitä kaikilta osin ja sisällyttämään ne yhteistyöhönsä kolmansien maiden kanssa sekä korkeiden oikeudellisten normien laatimisessa että – mikä on yhtä tärkeää – niiden täytäntöönpanossa, jotta varmistetaan näiden oikeuksien tehokas suojelu käytännössä; muistuttaa, että ulkoisissa ja ekstraterritoriaalisissa toimissaan, sopimuksissaan ja yhteistyössään muuttoliikkeen, rajojen ja turvapaikka-asioiden alalla EU:n ja sen jäsenvaltioiden on kunnioitettava ja suojeltava ihmisoikeuksia, erityisesti niitä, jotka on vahvistettu perusoikeuskirjassa, mukaan lukien oikeus elämään, vapauteen ja turvapaikkaan, erityisesti turvapaikkahakemusten yksilölliseen arviointiin;

86. kehottaa jälleen komissiota tarkastelemaan uudelleen kolmansien maiden kanssa tehtävän muuttoliikettä koskevan yhteistyön ihmisoikeusvaikutuksia, mukaan lukien ennakoarviointi ja seurantamekanismien arviointi, ja tekemään avoimia riskien ennakoarviointeja EU:n ja kolmansien maiden välisen virallisen, epävirallisen tai taloudellisen yhteistyön vaikutuksista muuttajien, pakolaisten ja siirtymään joutuneiden henkilöiden oikeuksiin; kehottaa lisäksi lisäämään avoimuutta sekä riittävän tasoista parlamentaarista ja demokraattista valvontaa, joka koskee EU:n toimintaa tällä alalla; korostaa riskejä, jotka liittyvät palauttamista ja takaisinottoa koskeviin epävirallisiin järjestelyihin, joita ei valvota oikeudellisesti ja jotka eivät näin ollen mahdollista tehokkaita oikeusuojakeinoja muuttajiin ja turvapaikanhakijoihin kohdistuneissa ihmisoikeusloukkauksissa; kehottaa sen vuoksi jälleen unionia varmistamaan, että kaikki kolmansien

Torstai 17. helmikuuta 2022

maiden kanssa tehdyt muuttoliikemyönteisyys- ja takaisinottosopimukset ovat tiukasti ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden, pakolaisoikeuden ja kansainvälisen merioikeuden ja erityisesti pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleis-sopimuksen mukaisia; vaatii, että ihmisoikeudet on valvottava ja niitä on valvottava kaikissa Frontexin ja Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston toteuttamissa toiminnaissa;

87. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita puuttumaan muuttoliikkeen perimmäisiin syihin ja tukemaan ja edistämään kehitystä, investoimaan koulutukseen ja tarjoamaan suoraa apua elinmahdollisuuksien parantamiseksi, sillä näin voitaisiin edistää vakaampia ja kestävämpiä yhteiskuntia; kehottaa tässä yhteydessä komissiota selvittämään parhaita tapoja tehdä yhteistyötä kolmansien maiden kanssa; pyytää, että EU ja sen jäsenvaltiot tukevat pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden oikeutta palata kotimaahansa, kun heidän siirtymisensä aiheuttanut vaino tai väkivalta on loppunut, samalla kun kunnioitetaan palauttamiskiellon periaatetta;

88. kehottaa komissiota valmistelemaan lainsäädäntöehdotuksia tarvittavien suojoitoimien tarjoamiseksi jäsenvaltioille, jotta ne voivat reagoida tehokkaasti kolmansien maiden harjoittamaan muuttoliikkeen välineellistämiseen; kehottaa kumppanimaita ja kansainvälisiä järjestöjä varmistamaan oikeudellisten kehysten täytäntöönpano ja tehostamaan merkittävästi toimiaan muuttajien salakuljetukseen liittyvissä asioissa tehtävässä yhteistyössä takaamalla muuttajien suojeleminen ja estämällä muuttajien hyväksikäyttö;

89. tuomitsee sen, että muuttoreiteillä menehtyy suuria määriä ihmisiä ja kehottaa jälleen laatimaan koordinoitua eurooppalaisen lähestymistavan, jotta voidaan tukea sellaista nopeaa ja tehokasta tunnistamisprosessia, jolla varmistetaan matkalla EU:hun surmansa saaneiden tunnistaminen; pitää valitettavana, että joitakin mahdollisia turvapaikan hakijoita on lähetetty rajalta takaisin tai karkotettu paikkoihin, joissa heidän henkensä oli vaarassa, kansainvälisen oikeuden ja erityisesti turvapaikkaoikeuden vastaisesti; tuomitsee maahanmuuttajia auttavia kansalaisjärjestöjä vastaan tehdyt hyökkäykset; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita olemaan täysin avoimia siitä, miten kolmansille maille myönnetään varoja muuttoliikettä koskevaa yhteistyötä varten, ja varmistamaan, ettei tällainen yhteistyö hyödytä suoraan tai välillisesti valtiollisia elimiä, jotka osallistuvat ihmisoikeusloukkauksiin; korostaa, että on tarpeen määritellä siirtolaisten suojelekehys erityisesti luomalla turvallisia ja laillisia reittejä muuttajille ja parantamalla humanitaaristen viisumien saantia ja niiden täytäntöönpanoa; kehottaa parlamentin asiasta vastaavia tahoja valvomaan muuttoliikettä koskevia sopimuksia;

Kansainvälinen humanitaarinen oikeus

90. korostaa, että kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden yleismaailmallinen kunnioittaminen on äärimmäisen tärkeää, ja kehottaa maailman aseellisten konfliktien osapuolia varmistamaan humanitaarisen avun antajien täyden, oikea-aikaisen ja esteettömän pääsyn haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien luokse ja haavoittuville alueille sekä suojelemaan näitä siviiliväestöjä, erityisesti naisia ja lapsia, samoin kuin humanitaarisia ja lääkintäalan työntekijöitä Geneven yleissopimusten ja niiden lisäpöytäkirjojen mukaisesti; korostaa, että on tärkeää edistää humanitaaristen käytävien luomista hätätilanteita varten, myös sellaisia tilanteita, joihin liittyy riski tai välitön riski, että ne kärjistyvät laajalle levinneiksi ja merkittäviksi ihmisoikeusloukkauksiksi;

91. toteaa jälleen, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden olisi tuettava aktiivisesti YK:n pääsihteerin ja YK:n turvallisuusneuvoston vetoamusta maailmanlaajuisesta tulitauosta, muun muassa toteuttamalla tehokkaita toimia laittoman asekaupan torjumiseksi ja lisäämällä jäsenvaltioiden aseviennin avoimuutta ja vastuuvollisuutta; pitää valitettavana, että covid-19-pandemia ja sen vaikutukset ovat lisänneet poliittista väkivaltaa, voimistaneet aseellisten ryhmien välistä kilpailua ja pahentaneet pitkään pinnan alla olleita jännitteitä samalla kun uhrin ovat jääneet entistä enemmän vaille suojelemaa; ilmaisee vakavan huolensa konflikteihin liittyvän seksuaalisen väkivallan lisääntymisestä tässä yhteydessä huolimatta siitä, että vuonna 2020 tuli kuluneeksi 20 vuotta YK:n turvallisuusneuvoston naisista, rauhasta ja turvallisuudesta antamasta päätöslauselmasta 1325;

92. palauttaa mieliin 27. helmikuuta 2014 antamansa päätöslauselman aseistettujen miehittämättömien ilma-alusten käytöstä⁽¹¹⁾ ja ilmaisee edelleen huolensa niiden käytöstä kansainvälisen oikeudellisen kehyksen ulkopuolella; kehottaa jälleen EU:ta kehittämään pikaisesti oikeudellisesti sitovan kehyksen aseistettujen miehittämättömien ilma-alusten käyttämiselle sen varmistamiseksi, että oikeudellisten velvoitteidensa mukaisesti jäsenvaltiot eivät toteuta laittomia kohdennettuja tappoiskuja tai avusta tällaisissa muiden valtioiden suorittamissa tappoiskussa; kehottaa komissiota lisäksi tiedottamaan parlamentille asianmukaisesti unionin varojen käytöstä kaikkiin miehittämättömien ilma-alusten rakentamiseen liittyviin tutkimus- ja kehityshankkeisiin; kehottaa laatimaan tällaisten ilma-alusten uusista kehityshankkeista ihmisoikeuksia koskevat vaikutustenarvioinnit; palauttaa mieliin 12. syyskuuta 2018 antamansa päätöslauselman autonomisista aseista⁽¹²⁾ ja kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja jäsenvaltioita kieltämään sellaisten täysin autonomisten aseiden kehittämisen, tuotannon ja käytön, joista puuttuu ihmisen suorittama merkityksellinen keskeisten toimintojen valvonta yksittäisten kohteiden valinnan ja niihin iskemisen yhteydessä; vaatii käynnistämään kansainväliset

⁽¹¹⁾ EUVL C 285, 29.8.2017, s. 110.

⁽¹²⁾ EUVL C 433, 23.12.2019, s. 86.

Torstai 17. helmikuuta 2022

neuvottelut oikeudellisesti sitovasta välineestä, jolla kielletään tappavat autonomiset aseet, joita ihmiset eivät valvo merkityksellisellä tavalla; kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja jäsenvaltioita hyväksymään yhteisen kannan tätä asiaa koskevia kansainvälisiä neuvotteluja varten;

Sodat ja konfliktit eri puolilla maailmaa ja niiden vaikutus ihmisoikeuksiin

93. korostaa nykyaikaisten aseellisten konfliktien ihmisoikeuksien toteutumiselle aiheuttamaa monitahoista uhkaa, koska konflikteihin osallistuu usein valtioiden lisäksi valtiosta riippumattomia toimijoita ja terroristijärjestöjä ja niillä on tuhoisia humanitaarisia seurauksia; korostaa yksityisten sotilas- ja turvallisuusalan yritysten tekemiä ihmisoikeusloukkauksia ja -rikkomuksia; korostaa, että ihmisoikeusloukkausten uhreilla on hyvin rajallinen oikeussuoja esimerkiksi miehityksillä ja alueliitoksen kohteeksi joutuneilla alueilla, myös jäätyneiden konfliktien alueilla, joilla ihmisoikeuksien suojelemiseksi kehitetyt oikeudelliset ja institutionaaliset rakenteet ovat joko puutteellisia tai riittämättömiä; kehottaa jälleen EU:ta vahvistamaan toimiaan konflikteihin vastaamiseksi, joita varten sen olisi kehitettävä itsenäisesti omia välineitään ja pystyttävä panemaan ne täytäntöön, myös yhteistyössä kumppanimaiden ja alueellisten järjestöjen kanssa, muun muassa keskittymällä voimakkaasti humanitaariseen apuun, konfliktien ehkäisyyn, siirtymäkauden oikeusjärjestelyihin, sovitteluun ja nk. hyviin palveluksiin sekä sovinnontekoon puuttamalla konfliktien perimmäisiin syihin sekä tarjoamalla tarvittavaa tukea kansainvälisille rauhanrakentamis- ja rauhanturvaoperaatioille, EU:n operaatioille yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan puitteissa ja konfliktien jälkeisille jälleenrakennusoperaatioille, joilla tuetaan ja toteutetaan vahvaa ihmisoikeuksien integrointia ja valvontaa ja vankkaa sukupuolinäkökulmaa;

94. suhtautuu myönteisesti EU:n rauhanvälityksen uuteen toimintakonseptiin, jolla laajennetaan EU:n kriisinhallintavälineistöä kattamaan konfliktien muuntamista koskeva laajempi tavoite, ja kannustaa kehittämään lisää vuoropuhelun välineitä ja valmiuksia tällä alalla; kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan tiukasti YK:n asekauppasopimuksen vientiä ja vientilupahakemusten arviointia koskevan 7 artiklan määräyksiä sekä aseiden viennistä annettuja EU:n käytännesääntöjä, myös kun on kyse aseiden ja valvonta- ja tiedustelulaitteiden siirroista, joista aiheutuisi se riski, että tuojavaltio tai valtiosta riippumattomat toimijat saattaisivat loukata vakavasti ihmisoikeuksia tai kansainvälistä humanitaarista oikeutta tai helpottaa tällaista loukkaamista; kehottaa jälleen tiukentamaan EU:n laajuista aseviennin valvontaa, parantamaan vietyjen aseiden loppukäytön valvontaa ja koordinoimaan paremmin asevientä koskevia kansallisia päätöksiä;

95. kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja neuvostoa kiinnittämään erityistä huomiota ihmisoikeus-tilanteeseen miehityksillä tai alueliitoksen kohteeksi joutuneilla alueilla ja toteuttamaan tehokkaita toimenpiteitä vakavien ihmisoikeusloukkausten estämiseksi paikan päällä; korostaa, että on tärkeää varmistaa EU:n politiikan johdonmukaisuus miehitys- ja alueliitostilanteissa; muistuttaa, että kansainvälisen humanitaarisen oikeuden olisi ohjattava EU:n politiikkaa kaikissa tällaisissa tilanteissa, myös pitkäaikaisissa miehitystapauksissa; korostaa EU:hun sijoittautuneiden yritysten vastuuta soveltaa tiukinta huolellisuusvelvoitetta kaikkeen taloudelliseen tai rahoitustoimintaan näillä alueilla tai niiden kanssa sekä varmistaa, että kansainvälistä oikeutta ja EU:n pakotepolitiikkaa noudatetaan tiukasti siltä osin, kun ne ovat sovellettavissa näihin tilanteisiin;

Siirtymäkauden oikeusjärjestelyt

96. kehottaa edistämään siirtymäkauden oikeusjärjestelyjä, joilla lisätään kansalaisyhteiskunnan, uhrien, syrjäytyneiden ja haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien, naisten, lasten ja nuorten, maaseudun ja kaupunkien asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia yhtäläisesti; kannustaa luomaan yhteyksiä kansallisten oikeusjärjestelmien ja kansallisten instituutioiden kaltaisten pysyvien rakenteiden ja julmuuksien ehkäisemisverkostojen ja siirtymäkauden oikeusjärjestelyjä koskevien aloitteiden välille; korostaa, että uhreille ja yhteisöille, joita asia koskee, on tarjottava välineitä ja mahdollisuus ottaa etäisyyttä asiaan ja heidän tiedonsaantinsa on turvattava;

Huolellisuusvelvoite ja yritysten vastuuvollisuus

97. painottaa, että EU:lla on ainutlaatuinen tilaisuus käyttää vaikutusvaltaa yrityksiin nähden ihmisoikeuksien puolustamiseksi maailmanlaajuisesti yritysten huolellisuusvelvoitetta ja vastuuvollisuutta koskevalla EU:n tulevalle sitovalla lainsäädännöllä, jossa yritykset velvoitetaan koko arvoketjussaan tunnistamaan ja estämään ihmisoikeuksiin, ympäristöön ja hyvään hallintotapaan kohdistuvat mahdolliset ja/tai todelliset haittavaikutukset, ilmoittamaan ja vastaamaan niistä ja korjaamaan ne tehokkaasti sekä huolehtimaan siviilioikeudellista vastuuta koskevista järjestelmistä ja uhrien oikeussuojan saatavuudesta ja takaamaan vastuuvollisuus; kehottaa soveltamaan lainsäädäntöä kaikkiin unionin alueelle sijoittautuneisiin tai sisämarkkinoilla toimiviin suuriin yrityksiin, joita hallinnoidaan jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, sekä julkisesti noteerattuihin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin ja pk-yrityksiin riskialttiilla aloilla noudattaen samalla suhteellisuusperiaatetta; korostaa tarvetta ottaa käyttöön ja panna täytäntöön hallinnollisia tarkastuksia ja seuraamuksia lainsäädännön vaikuttavuuden varmistamiseksi ja tasapuolisten toimintaedellytysten takaamiseksi yrityksille; pitää välttämättömänä, että yritysten huolellisuusvelvoitestrategiat määritellään ja pannaan täytäntöön

Torstai 17. helmikuuta 2022

sidosryhmien mielekkään ja säännöllisen kuulemisen avulla ja että ne asetetaan yleisön saataville; suhtautuu myönteisesti EU:n luokitusjärjestelmäasetuksen⁽¹³⁾ täysimittaiseen voimaantuloon vuonna 2020 ja EU:n konfliktimineraaliasetuksen⁽¹⁴⁾ vuonna 2021 ja pitää niitä rakentavina toimenpiteinä tällä alalla;

98. toistaa, että arviolta kaksi kolmannesta viime vuonna kaikkialla maailmassa tapetuista ihmisoikeuksien puolustajista osallistui omien maidensa ja ympäristön suojeluun sekä alkuperäiskansojen oikeuksien puolustamiseen, usein liiketoiminnan yhteydessä; korostaa, että EU:n on yhä tärkeämpää panna täytäntöön ihmisoikeuspuolustajien ilmaiseman tarpeen mukaisesti yrityksille pakollista ihmisoikeuksia koskevaa huolellisuusvelvoitelainsäädäntöä;

99. kehottaa jälleen torjumaan pakkotyötä ja muita ihmisoikeusrikkomuksia toimitusketjuissa ja poistamaan ne, mukaan lukien ympäristön, alkuperäiskansojen ja työntekijöiden oikeuksien loukkaukset sekä ihmisoikeuksien puolustajiin kohdistuvat uhkaukset ja hyökkäykset; kehottaa EU:n toimielimiä näyttämään esimerkkiä ja tekemään perusteellisia huolellisuusvelvoitearvioita EU:n ulkopuolisista myyjistä, myös alihankkijoista; kehottaa komissiota ja neuvostoa yhdenvertaisesti kieltämään kaiken sellaisten tuotteiden tuonnin, jotka on valmistettu vakavien ihmisoikeusloukkausten, myös pakkotyön, seurauksena; kehottaa eurooppalaisia yrityksiä täyttämään yritys vastuunsa tarkastelemalla perusteellisesti toimitusketjujaan sen varmistamiseksi, että ne eivät osallistu ihmisoikeusloukkauksiin;

100. ottaa huomioon, että vuonna 2021 on kulunut 10 vuotta yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevista YK:n ohjaavista periaatteista, ja toteaa, että kyseessä on todellinen toimintakehitys, jonka suuntaviivoissa – erityisesti kolmannen pilarin suuntaviivoissa, joissa keskitytään oikeussuojakeinojen saatavuuteen ja ihmisoikeuksien puolustajien kunnioittamiseen – luodaan olennaiset rakenteet kolmansien maiden kanssa tehtävälle yhteistyölle ennaltaehkäisyyn sekä uhrien oikeudellisten ja muiden valitus- ja oikeussuojakeinojen saatavuuden alalla; pitää erittäin tärkeänä, että kaikki maat panevat täytäntöön YK:n yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet, ja kehottaa niitä EU:n jäsenvaltioita, jotka eivät ole vielä hyväksyneet yritystoimintaa koskevia kansallisia toimintasuunnitelmia, hyväksymään ne mahdollisimman pian; korostaa, että ihmisoikeuksia koskevassa kansainvälisessä oikeudessa on otettava käyttöön oikeudellisesti sitova väline, jolla säännellään monikansallisten yhtiöiden ja muiden yritysten toimintaa; kannustaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita osallistumaan rakentavasti YK:n monikansallisten yhtiöiden ja muiden likeyritysten vastuuta ihmisoikeuksista tarkastelevan hallitustenvälisen työryhmän työhön; pitää tätä välttämättömänä edistysaskeleena ihmisoikeuksien edistämässä ja suojelussa;

Vahvojen ihmisoikeuslausekkeiden merkitys kansainvälisissä sopimuksissa

101. kehottaa jälleen sisällyttämään täytäntöönpanokelpoiset ihmisoikeuslausekkeet järjestelmällisesti kaikkiin sopimuksiin EU:n ja sen ulkopuolisten maiden välillä, mukaan lukien vapaakauppasopimuksiin, assosiaatiosopimuksiin ja erillisiin sijoitusuojasopimuksiin; kehottaa hyödyntämään näitä lausekkeitä paremmin muun muassa ottamalla käyttöön erityisiä seuranta- ja ongelmanratkaisumekanismia; kehottaa panemaan nämä lausekkeet täytäntöön selkeiden vertailuarvojen avulla ja seuraamaan niitä yhdessä parlamentin, kansalaisyhteiskunnan ja asiaankuuluvien kansainvälisten järjestöjen kanssa; korostaa, että erityisten vertailuarvojen käyttöönotto voisi johtaa siihen, että EU tutkii suhteellisuusperiaatteen sisällyttämistä sääntöjen noudattamatta jättämisestä määrättäviin seuraamuksiin; korostaa, että sopimusrikkomuksista olisi oltava selkeitä seurauksia, mukaan lukien viimeisenä keinona se, että EU keskeyttää sopimuksen soveltamisen väliaikaisesti tai kokonaan kaikkein vakavimpien tai sitkeimpien ihmisoikeusrikkomusten tapauksessa; suosittaa, että ihmisoikeuksiin liittyvät seurantamekanismit sisällytetään kaikkiin kauppaa ja ulkomaisia investointeja koskeviin sopimuksiin, samoin kuin valitusmekanismit, jotta varmistetaan tehokkaat oikeussuojakeinot asianomaisille kansalaisille ja paikallisille sidosryhmille;

Kauppa ja yleinen tullietuusjärjestelmä (GSP)

102. korostaa kaupan ja ihmisoikeuksien välistä vahvaa yhteyttä ja kaupankäyntimahdollisuuksien kannustavaa roolia ihmisoikeuksia koskevan ehdollisuuden ylläpitämisessä kolmansiin maihin nähden; panee merkille komission hiljattain esittämän ehdotuksen tarkistetusta GSP-asetuksesta⁽¹⁵⁾, joka tarjoaa tilaisuuden vahvistaa tätä yhteyttä entisestään; korostaa yleisen tullietuusjärjestelmän välttämätöntä panosta vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa muiden politiikkatoimien ohella ja ehdottaa, että harkitaan mahdollisuutta tarjota kestäville tuotteille etuuskohtelua; korostaa, että GSP+-aseman saavuttaminen riippuu kansainvälisten yleissopimusten noudattamisesta ja ihmisoikeuksien alalla saavutetusta edistyksestä, ja kehottaa soveltamaan tinkimättä ehdollisuutta kumppanimaihin, mukaan lukien GSP+-aseman peruuttaminen tapauksissa, joissa se on perusteltua; kehottaa komissiota käyttämään selkeitä ja avoimia vertailuarvoja arvioidessaan GSP+-velvoitteiden noudattamista;

⁽¹³⁾ EUVL L 198, 22.6.2020, s. 13.

⁽¹⁴⁾ EUVL L 130, 19.5.2017, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yleisen tullietuusjärjestelmän soveltamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 978/2012 kumoamisesta (COM(2021)0579).

Torstai 17. helmikuuta 2022

103. korostaa, että EU:n ja kaikkien edunsaajamaiden sidosryhmien, erityisesti kansalaisjärjestöjen ja ammattiliittojen, on jatkettava osallistumista ja vuoropuhelua sekä parannettava edelleen avoimuutta ja seurantaan sen varmistamiseksi, että GSP-järjestelmä täyttää kestäväen kehityksen ja hyvän hallinnon tavoitteensa;

Digitaalitekniologiat

104. korostaa digitaalitekniologioiden tärkeää roolia erityisesti covid-19-pandemian aikana; painottaa, että näitä teknologioita käytetään eri puolilla maailmaa pandemian jälkeenkin ja että niitä olisi säänneltävä asianmukaisesti, jotta voidaan hyödyntää niiden hyviä puolia ja estää samalla niiden kielteiset vaikutukset ihmisoikeuksiin; painottaa erityisesti, että on tärkeää suojata tehokkaasti oikeus yksityisyyteen ja tietosuojaan terveydenhuoltoalan joukkovalvontajärjestelmissä ja varmistaa niiden oikeasuhteinen käyttö, jota olisi myös rajoitettava ajallisesti; korostaa ihmisoikeuksien puolustajia, opposition edustajia, toimittajia, kansalaisyhteiskuntaa ja muita vastaan käytettävien valvontatekniikoiden ilmeisiä riskejä, erityisesti siksi, että ne muodostavat vakavan esteen ihmisoikeuksien puolustamiselle, vaaran yksityisyydelle ja sananvapaudelle sekä vakavan uhan demokraattisille instituutioille; kehottaa EU:ta laatimaan kiireellisesti vankan sääntelykehysten tällä alalla sen takaamiseksi, että näiden tekniologioiden käyttö on kansainvälisten ihmisoikeusnormien mukaista; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita varmistamaan eurooppalaisen valvontatekniologian ja teknisen tuen viennissä ihmisoikeuksia koskevan huolellisuusvelvoitteen täysimääräisen noudattamisen ja asianmukaisen valvonnan; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tekemään yhteistyötä kolmansien maiden hallitusten kanssa tukahduttavien lainsäädäntökäytäntöjen lopettamiseksi kyberturvallisuuden ja terrorismin torjunnan alalla; kehottaa EU:ta tekemään aloitteen, jolla edistetään vakoiuohjelmatekniologian myynnin, siirron ja käytön välitöntä maailmanlaajuisia keskeyttämistä;

105. ottaa huomioon tekoälyn lisääntyneen käytön tuomat hyödyt mutta painottaa, että teknologioita on kehitettävä, otettava käyttöön ja käytettävä ihmisen merkityksellisessä valvonnassa, täysin avoimesti ja varmistuen vastuuvälillisyydestä ja syrjimättömyydestä, erityisesti, jotta estetään sekä automatisoiduissa päätöksissä esiintyvät vääristymät että tietosuojaloukkaukset;

106. painottaa sosiaalisen median alustojen keskeistä roolia sananvapauden ja järjestäytymisvapauden edistämiseksi mutta korostaa, että tarvitaan asianmukaisia suojatoimia, jotta voidaan toisaalta estää käyttäjien sisällön manipulointi tai perusteeton rajoittaminen tai kuratointi, automatisoitu sensuuri mukaan lukien, ja toisaalta vihapuheen, valeuutisten, disinformaation ja tahallisen haitallisen sisällön leviäminen; kehottaa EU:ta ehdottamaan keinoja, joilla helpotetaan ihmisoikeuksien puolustajien työtä verkossa ja edistämään sen tunnustamista, että ihmisoikeuksia koskevaa keskustelua olisi edistettävä ja suojeltava kaikissa olosuhteissa; suhtautuu myönteisesti siihen, että on hyväksytty EU:n uudet säännöt, jotka koskevat kaksikäyttötuotteiden vientiä, välitystä, teknistä apua, kauttakulkua ja siirtoa koskevaa valvontaa;

107. korostaa, että demokratiaan kohdistuu yhä enemmän uhkia, jotka johtuvat peitelystä ulkomaisesta rahoituksesta, disinformaatiosta ja muusta verkkosekaantumisesta, ja korostaa, että autoritaarisissa valtioissa internet ja kyberavaruus ovat usein ainoa alue, jossa ei ole valtion valvontaa eikä ihmisoikeuksien puolustajien, vapaiden tiedotusvälineiden ja demokratiaa kannattavan opposition sensurointia; kehottaa komissiota ja neuvostoa vahvistamaan EU:n reagointia ja työtä sellaisten kansainvälisten turvajärjestelyjen käyttöön ottamiseksi, joilla torjutaan disinformaatiota, kyberhyökkäyksiä ja muita hybridiuhkia, jotka ovat peräisin pahantahtoista ulkomaisilta toimijoilta, jotka pyrkivät heikentämään yhteiskunnan selviytymiskykyä ja demokraattisia prosesseja kaikkialla EU:ssa, naapurustossamme ja muualla; korostaa tarvetta lisätä julkista tukea tutkimukselle, joka koskee valeuutisten levittämisen torjumista koskevia uusia tapoja;

Kuolemanrangaistus, kidutus ja muu kaltoinkohtelu

108. toteaa jälleen vastustavansa jyrkästi kuolemanrangaistusta sen julman ja peruuttamattoman luonteen vuoksi ja kehottaa EU:ta tehostamaan toimiaan sen maailmanlaajuisen lakkauttamisen puolesta; korostaa, että vuonna 2020 havaittiin myönteinen suuntaus, joka liittyi kuolemantuomioiden täytäntöönpanon keskeyttämiseen tavoitteena kuolemanrangaistuksen lopullinen lakkauttaminen, ja että 123 valtiota äänesti tätä koskevan YK:n yleiskokouksen päätöslauselman puolesta; on kuitenkin erittäin huolestunut teloitusten merkittävästä lisääntymisestä tietyissä maissa; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita puolustamaan kaikilla kansainvälisillä foorumeilla kuolemanrangaistuksen poistamista ja hakemaan tälle kannalle mahdollisimman laajaa tukea;

Torstai 17. helmikuuta 2022

109. pitää valitettavana, että kidutus ja epäinhimillinen tai halventava kohtelu ovat edelleen yleisiä monissa maissa, ja kehottaa EU:ta vahvistamaan ponnistelujaan näiden käytäntöjen poistamiseksi ja samalla tukemaan uhreja ja edistämään mekanismeja, joilla rikoksenteelijät saatetaan vastuuseen teoistaan; kehottaa maita, jotka eivät ole vielä ratifioineet kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaista YK:n yleissopimusta, ratifioimaan sen sekä sen valinnaisen pöytäkirjan; tunnustaa kansalaisjärjestöjen ja ihmisoikeuksien puolustajien merkityksen kidutuksen ja muun kaltoinkohtelun torjunnassa; tuomitsee mitä jyrkimmin ihmisoikeusloukkaukset, joista on ilmoitettu pidätyspaikoissa, ja kehottaa tutkimaan järjestelmällisesti kaikki väitteet ihmisoikeusloukkauksista;

o

o o

110. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, ihmisoikeuksista vastaavalle EU:n erityisedustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, YK:n turvallisuusneuvostolle, YK:n pääsihteerille, YK:n yleiskokouksen 76. istunnon puheenjohtajalle, YK:n ihmisoikeusneuvoston puheenjohtajalle, YK:n ihmisoikeusvaltuutetulle sekä EU:n edustustojen päälliköille.
